

Modrá stužka - mesto, bez odpadkov

Modré stužky, ktoré dostali od detí minister a primátor nášho mesta, svedčili o tom, s akou vážnosťou deti a organizátori za svoj prijali projekt „Modrá stužka“, ktorý je zameraný na čistotu životného prostredia.

Úvodné slovo v športovej hale patrilo primátorovi, ktorý privítal vzácnu návštevu a okrem iného prisľúbil zhromaždeným deťom pomoc v ich projekte. Následne minister životného prostredia odpočítal začiatok akcie, ktorej hlavnými iniciátormi a vykonávateľmi budú deti. Po jeho odpočítaní v športovej hale z úst detí zaznelo: „Buďte ľudia, buďte iní, nech je naša Zem bez špiny.“

„Som veľmi rád, že deti z Oravy, z tohto krásneho kúta Slovenska prišli s takouto iniciatívou. Môžem povedať, že projekt, do ktorého sa pustili je veľmi náročný, ale učiť deti k čistote a poriadku a presadzovať environmentálnu politiku už v mladých rokoch u týchto detí a na všetkých školách je, myslím si, veľmi

dobrá a záslužná práca. A práve preto som sa rozhodol, že prídem do Tvrdošína a budeme hľadať možnosti v rámci ministerstva životného prostredia ako deti, neziskovú organizáciu Kvapka a

prostredia alebo z recyklačného fondu boli pod kontrolou a dostávali sa na miesta, ktoré sú na to vyčlenené, ako aj na akcie, ktoré chceme podporovať.“

„Už samotný projekt a jeho

podpora bude materiálna aj organizačná, aby deti, podieľajúce sa na tejto akcii mali k dispozícii všetky potrebnosti. Teší ma, že sú do projektu zapojené deti, ktoré môžu vplyvať na naše životné prostredie a nielen pri tejto akcii. Myslím si, že máme čo dobiehať v porovnaní s takými krajinami ako je napríklad Rakúsko. Myslím si, že obyvatelia každej obce, či mesta by mohli urobiť mnoho dobrého, aby sme naše životné prostredie dokázali udržať v čistote,“ vyjadril sa primátor mesta.

„Vieme, že obe a mestá majú problém s odpadom, jeho zberom a separáciou. Preto sme projekt nazvali Modrá stužka - mesto, obec bez odpadkov. Chceme ukázať, že aj s deťmi sa dajú riešiť veci verejné. Pôjde o aktivitu, ktorá vyvrcholí na Deň Zeme a v tomto období chceme urobiť kus práce v obciach a mestách,“ povedala nám Anna Šimánková, predsedníčka správnej rady neziskovej organizácie Kvapka.“ (jh)

projekt „Modrá stužka“ podporiť v rámci škôl a vyčleniť finančné prostriedky na to, aby táto aktivita išla do celého Slovenska. Na ministerstve sa stretneme s organizátormi a dohodneme sa, aký postup zvolíme, aby finančné prostriedky, ktoré poskytneme cez ministerstvo životného

proje, ktorým si ideme chrániť svoje životné prostredie, hovorí o tom, že by sme sa mali všetci do neho zapojiť. Mesto Tvrdošín už akciu podporilo a podporí aj v budúcnosti. Verím, že sa k nám pripoja aj ostatné obce z regiónu Oravy a táto myšlienka sa dostane aj do celého Slovenska. Naša

V Tvrdošíne má najväčšiu podporu Ivan Gašparovič

Výsledky volieb sú neúprosné, pretože vždy rozhodnú a musí ich každý rešpektovať. Výsledky volieb vyjadrujú aj názorové členenie nášho mesta. Keďže kandidáti do druhého kola sú známi, ponúkame vám percentuálne vyhodnotenie prvého kola prezidentských volieb v našom meste.

Okrskok číslo	1	2	3	4	5	6	7	SPOLU
Ivan Gašparovič	60,96	55,97	59,21	56,41	62,00	55,91	57,76	58,52%
Iveta Radičová	18,97	23,38	19,68	25,49	17,60	14,29	26,87	20,35 %

Keďže médiá na Slovensku svojím spôsobom robia kampaň jednému, či druhému kandidátovi, je samotné zverejnenie volebných výsledkov v jednotlivých volebných okrskoch, či celkový výsledok volieb v našom meste tiež veľavravný a občanmi žiadaný na zverejnenie v našich mestských novinách. Všetci

občania Tvrdošína vedia, že náš primátor je dlhoročný osobný priateľ Ivana Gašparoviča, s ktorým pred jeho prvým zvolením zakladal Blok národných síl, ktoré ho posunuli za prezidenta Slovenska.

Keďže je zároveň poslancom NR SR, kde má možnosť vnímať poslankyňu Ivetu Radičovú v rokovacej miestnosti,

či v parlamentných zákutiach, kde sa vlastne robí politika, má možnosť najlepšie posúdiť ich konanie.

Aj keď môžeme predpokladať, koho primátor volil v prvom kole a koho bude voliť aj v druhom kole, predsa sme mu položili otázku, kto bude budúcim prezidentom Slovenska a prečo si to myslí? „Myslím si, že to bude ten

kandidát, čo si myslí aj väčšina občanov nášho mesta.

Prečo si to myslím? To si povieme po voľbách a svoje prečo vyjadrím aj v našich mestských novinách.

Touto cestou chceme požiadať všetkých občanov nášho mesta, aby prišli voliť budúceho prezidenta a aby sme volili rozumom a srdcom.“

Je to už 350 rokov, čo Oravice boli naveky potvrdené mestu Tvrdošín

V roku 1643 bola založená valašská osada Bystrá, v roku 1659 sa jej pozemky dostali pod správu Tvrdošína, názov dediny Bystrej bol zmenený na Oravice. Tvrdošíncania si v roku 1728 od zemepánov prenajali majetky. Medzi zámockým panstvom a mestom Tvrdošínom bola zmluva na tento majetok obnovená v roku 1762. Spišská biskupská vrchnosť vydala v septembri 1816 povolenie, že Tvrdošín môže postaviť v Oraviciach kaplnku ku cti sv. Anny. V ďalšom zázname z roku 1837 sa o Oraviciach píše, že ich majú „Tvrdošania“ v nájmie od oravského panstva, „je tu veľa pastvín, takže okrem svojho dobytku môžu vypásť aj najatý dobytok, z lesov si môžu Tvrdošania brať drevo, pritom môžu ročne predať do 50 plŕt úžitkového dreva.“

V Juráňovej tiesňave urobilo oravské panstvo v rokoch 1885 - 1886 drevený most 903 m dlhý pozdĺž celej tiesňavy, aby sa mohla vyvážať

Jedna z návštev pána prezidenta.

železná ruda, ktorú doľovali na hornom konci Juráňovej.

Po zrušení poddanstva (1848) sa Tvrdošíncania stali vlastníkmí Oravic, takže celé územie niekdajšej Bystrej, zaokrúh-

lené do jedného kompletného majetkového celku, podľa urbárskej dohody z 9. 12. 1867 prešlo do neobmedzeného vlastníctva urbárikov obce Tvrdošín. Príslušné podmienky o odovzdaní Bystrej

(Oravic) do užívania „Tvrdošanom“ boli potvrdené v roku 1659 v latinskej listine nazvanej „Donácia Thökölyho na Oravice“. Vyberáme z nej:

„Týchže mešťanov z Tvrdošína ako aj všetkých ich dedičov a nápadníkov v tejto našej darovizni zachováme, udržíme a proti akýmkoľvek napadávateľom budeme chrániť; nepochybujeme, že i nástupcovia naši urobia to isté; tiež aj našim terajším a budúcim úradníkom menovaného nášho zámku Orava ukladáme, aby týchto našich obdarovaných zachovali, zastávali a udržovali v tichom, pokojnom a slobodnom užívaní prideleného chotára a proti akýmkoľvek napadateľom všemožne sa usilovali, museli a povinní boli brániť.“

Pre väčšiu a istejšiu platnosť a potvrdenie všetkého horeuvedeného potvrdzujeme túto listinu vlastnoručným podpisom a prilačením pečate. Dané v zámku Orava 6. 6. 1659.

gróf Štefan Thököly v. r.

Posila v slove

Ježišu, ako si musím uvedomovať, že moje zlepšovanie, to nie je výhoda pre Teba, ale pre mňa. Ty si prišiel na túto Zem, aby si mi pomáhal k zlepšovaniu, aby moja tvár charakteru a osobnosti bola krajšia. Duchu Svätý, Ty si sila Trojjediného Boha, pomáhaj mi prijať kajúcnosť, vedieť ľutovať svoje hriechy vždy večer, prijať sviatosť zmierenia, čítať z Písma Svätého, modliť sa, horlivo sa zúčastňovať na sv. omši, radostne prijať Pána v Eucharistii. To sú prostriedky, ktoré mi ponúka cirkev. Som jej za to vďačný. Ďakujem Ti, Bože, že chceš mi pomôcť, aby moja radosť bola väčšia. Július Chalupa

„Láska Zeleného štvrtku, viera Veľkého piatku, nádej Bielej soboty a víťazstvo Veľkonočnej nedele, nech Vás posilní a naplní pokojom a dôverou.“

Zo srdca vám prajem požehnané veľkonočné sviatky, aby toto radostné posolstvo bolo aj vašou nádejou a pomohlo nám všetkým i naďalej pracovať na vytváraní lepšieho sveta. S priáním len toho dobrého. Váš primátor

Spájajú ich rovnaké povinnosti

Bronislaw Dutka pricestoval v pondelok 16. marca do Tvrdošína v dvojakej úlohe. Ako poslanec poľského Sejmu a predseda parlamentného výboru bol poverený

minister výstavby a regionálneho rozvoja zo Slovenska, maršalek z Krakova a Juraj Blanár, predseda VÚC zo Žiliny.

Ďalšia časť rokovania už pre-

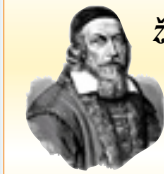

úlohou prerokovať s podpredsedom výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj Ivanom Šaškom ďalšie možnosti rozvoja cezhraničnej spolupráce. Spoločnú reč ani nemuseli hľadať. Poznajú sa ešte z čias, keď poľský hosť pôsobil vo funkcii vojta a v posledných rokoch sa často stretávajú na Slovensku i v Poľsku na rokovaniach oboch výborov. Rovnako nebolo potrebné vracat sa opakovane k rámcovým ustanoveniam medziparlamentnej dohody, z ktorej vyplýva, že pre rozvoj obojstrannej spolupráce je najideálnejšie územie Žilinského kraja a Krakovského vojvodstva. S prihladnutím na tento fakt sa partneri dohodli na spoločnej akcii oboch výborov v dňoch 11. - 13. mája. Navštívia nielen Krakov, Zakopané, Žilinu a Tvrdošín, ale v celej tejto oblasti budú hodnotiť výsledky spoločných projektov a hľadať ďalšie zdroje, z ktorých by mohli profitovať obe strany. Na toto stretnutie boli pozvaní minister regionálneho rozvoja z Poľska a

biehala na inej úrovni. Bronislaw Dutka ako splnomocnený zástupca občianskeho združenia v Limanovej a Ivan Šaško ako predstaviteľ Tvrdošína podpísali Dohodu o spolupráci. „Podpísaním dohody sme potvrdili túto spoluprácu na základe princípu partnerstva. Bude sa dotýkať výmeny vedomostí v rozsahu spoločenského dohľadu nad činnosťou verejnej správy a vynakladania verejných zdrojov, dodržiavania práva, občianskej spolupráce, prístupu k verejným informáciám, a to v oblastiach životného prostredia, ochrany zdravia, vzdelávania, vysokého školstva, justície, slobody podnikania, zamestnanosti a sociálnej integrácie. Dohoda je len začiatkom, pripravujeme spoločné stretnutia, ktorých cieľom je vzájomná spolupráca medzi Slovenskom a Poľskom pri čerpaní eurofondov, ale aj príprava ďalších zmysluplných projektov, ktoré by mali pomôcť obidvom stranám,“ dodal Ivan Šaško.

28. marec - Deň učiteľ'ov

Pri príležitosti sviatku Dňa učiteľ'ov želám všetkým pedagógom pevné zdravie, veľa trpezlivosti a vytrvalosti v náročnom poslaní a d'akujem za náročnú, zodpovednú ale krásnu a tvorivú prácu primátor mesta

Pracovný deň ministra v športovej hale i na radnici

Počas návštevy ministra životného prostredia rezonovali najmä otázky o aktuálnych problémoch Oravy, ale aj nášho mesta.

Ochrana a takpovediac záchrana lesov na Orave je v tomto období ešte aktuálnejšia ako vo Vysokých Tatrách. Vo vládných materiáloch sa táto problematika často objavuje, či už z pohľadu ministerstva pôdohospodárstva, ale aj životného prostredia. Práve v tomto období sa odborníci a výskumní ústav lesov intenzívne zaoberá problémom ako zastaviť nepriaznivý stav lesov s nádejou, že Západné Tatry, do ktorých patrí aj naše pohorie Skorušiny by sa dali zachrániť, čomu chce dopomôcť aj minister životného prostredia.

Keďže otázka životného prostredia patrí k najzákladnejším úlohám vedenia nášho mesta, primátor predložil ministrovi aktuálne aktivity, ktoré sa v súčasnosti zabezpečujú, respektíve pripravujú pre najbližšie obdobie. Skládka odpadov ako strategický objekt pre potreby mesta je v súčasnosti v jednej tretine rektifikácie za financie, ktoré sme získali z eurofondov a zároveň sa pripravujú nové kazety, ktoré už musia spĺňať európske normy.

Okrem riešenia skládky sa aktuálne pripravuje projekt pre získanie eurofondov na zberný a triediaci dvor, ktorý s potrebnou technikou špeciálnymi kontaj-

nermi by mal vyriešiť mnohé problémy v separovaní odpadov. Mesto chce pokračovať v budovaní kanalizácie a vodovodu

Rokovania v mestskom úrade už boli o konkrétnych postupoch, ako si chceme v našom meste udržať a zlepšiť životné prostredie. Okrem ministra Jána Čiháka bol na pracovnej návšteve aj parlamentný kolega nášho primátora Peter Dubravay.

najmä pre nové obytné súbory v Medvedzí, Pod Žiarcom i v Krásnej Hôrke, kde bude potrebné získať nemalé finančné prostriedky práve z rezortu životného prostredia.

K veľkej investičnej akcii ministerstva životného prostredia bude v najbližších týždňoch patriť regulácia koryta na rieke Oravica v celom úseku nášho katastrálneho územia Oravíc, čo predstavuje investičný náklad okolo 1 milióna eur.

základné predpoklady možnosti ďalšieho rozvoja a zhodnotenia územia Oravíc.

Práve pre Oravice je pripravený projekt pre vybudovanie náučno-poznávacieho chodníka, ktorý by mal mať parametre európskeho charakteru s príslušným vybavením pozorovacích ďalekohľadov či informačného centra.

K pripraveným projektom patria aj urbárske žiadosti na čerpanie eurofondov pri ochrane lesa a dobudovania lesných ciest. Okrem týchto náročných plánov primátor informoval ministra o uvažovanom zámere vybudovať v Oraviciach hydrometeorologickú stanicu, ktorá bude dávať do celého sveta informácie z turistických centier Zakopaného, Roháčov i Oravíc. V rámci environmentálnych výziev a možností ministerstva životného prostredia plánujeme splynofikovať ešte kotolne, ktoré sú v správe mesta, či v rámci výzvy regenerácie sídiel zabezpečiť aj novú kultúru do nášho mesta, ktoré sa usiluje o trvalé skvalitňovanie životného prostredia.

Tieto, ale aj ďalšie úlohy a plány nášho mesta primátor predstrel pánovi ministrovi s nádejou a príslubom, že ako kolegovia z jedného spoločného poslaneckého klubu si určite vyjdú v ústrety a možnosti, ktoré má ministerstvo životného prostredia, sa určite predstavia v najbližšom období aj v našom meste.

Pri dobrej konštalácii sa úsek cesty R3 Tvrdošín – Nižná môže začať budovať už na budúci rok

Z posledného rokovania, ktoré primátor uskutočnil s Národnou diaľničnou spoločnosťou za prítomnosti výrobného riaditeľa Ing. Juraja Čermáka (nominanta za SNS), jeho osobného priateľa, vzišli pre Oravu, ale aj pre naše mesto celkom povzbudzujúce informácie, s ktorými sa primátor s nami podelil.

„Výstavba obchvatu miest a obcí Oravy po opakovaných a náročných rokovaníach s ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií, či už na parlamentnej pôde, alebo na ministerstve dopravy, začala v minulom roku od hranice s Poľskou republikou len preto, že táto alternatíva bola posúdená ako tá najlepšia. Zámer rozdeliť stavbu na etapy sa potvrdil ako veľmi

správny, keď dokonca aj prvá stavba na úseku Trstená - Tvrdošín má dvoch dodávateľov. V katastrálnom území Trstená stavbu realizujú Inžinierske stavby Košice a stavbu v Tvrdošine Váhostav Žilina. Je naozaj radosť pozeráť ako stavba rastie a ako sa mení pred očami aj vstup do nášho mesta smerom na Trstenú. Podľa oficiálneho vyjadrenia investora a jeho zodpovedných pracovníkov je snaha stavbárov skracovať termíny pri realizácii, ale aj dobiehať termíny pri príprave ďalších etáp rýchlostnej komunikácie, ako aj operatívnejšie riešiť úlohy, ktoré súvisia so spracovaním následnej projektovej dokumentácie či majetkoprávných vysporiadaní.

Aj v tejto súvislosti som bol

požiadany Národnou diaľničnou spoločnosťou o pomoc pri riešení úloh na ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja a ministerstve dopravy, ktoré súvisia s rezortnou a štátnou expertízou, ktorá práve v tomto období je posudzovaná už ako záväzná pre realizáciu. Bol som taktiež oslovený a požiadany o pomoc pri konaniach, ktoré súvisia s vyňatím z lesného a pôdneho fondu ako potrebným podkladom pre vydanie územného rozhodnutia s termínom jún 2009. Keďže je naplánovaný aj termín projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, požadujú intenzívnu pomoc pri majetkoprávnom vysporiadaní, ktoré by mohlo byť dokončené do konca tohto roka.

Aj vydanie stavebného povolenia, ktoré by mohlo byť na svete v prvej polovici budúceho roka, si bude vyžadovať skrátenia termínov, pretože to nadväzuje na verejnú súťaž pre zhotoviteľa stavby.

Všetky tieto termíny sú reálne a pri dobrej konštalácii by stavba mohla začať na jeseň budúceho roka. To najpodstatnejšie, čo môže ovplyvniť celú stavbu, je, samozrejme, finančné krytie, ktoré bude určite závisieť od istých politických dohôd, ktoré dúfam, priaznivo dojednáme.

Ostáva iba veriť, že stavbári, ktorí realizujú súčasnú výstavbu R3, nebudú musieť odísť z nášho mesta, ale že budú môcť plynule pokračovať na úseku Tvrdošín – Nižná,“ dodal primátor.

„R-trojka“ podľa zámerov diaľničnej spoločnosti

Pokračovanie výstavby rýchlostnej cesty R3 prechádzajúcej Oravou nepochybne zaujíma každého, kto si uvedomuje dôležitosť rozvoja cestnej siete v regióne. Pretože nebyva bežné, aby sa údaje tohto druhu poskytovali verejnosti, požiadali sme o pomoc primátora, poslanca NR SR Ivana Šašku, ktorý má vo svojej poslaneckej práci túto problematiku v trvalej pozornosti - a tu je výsledok. Informácie zaktualizované k 13. marcu 2009 pochádzajú „z dielne“ Národnej diaľničnej spoločnosti.

Trstená – obchvat, dĺžka 7,2 km

Termín začatia apríl 2008, termín ukončenia november 2011. U dvojkilometrového úseku jestvuje možnosť odovzdania do predčasného užívania v roku 2010.

Tvrdošín – Nižná, dĺžka 5,2 km

Termín rezortnej expertízy apríl 2009, termín odovzdania staveniska november 2011.

Nižná – Dlhá n.Or., dĺžka 8 km

Dokumentácia DSZ/DÚR bude odovzdaná do 30. 9. 2009.

Dlhá n. Or. – Sedliacka Dubová, dĺžka 4,2 km

I tu, podobne ako na predchádzajúcom úseku, ZoD vecne i termínovo rozšírila v súvislosti s rozšírením cesty na 4 pru-

hy. Dokumentácia DSZ/DÚR má byť odovzdaná do 31.8.2009.

Oravský Podzámok – Horná Lehota, dĺžka 6,4 km

Stavba je v trvalom užívaní od novembra 2008. Je vydané kolaudačné povolenie a čaká sa na jeho právoplatnosť.

Dolný Kubín – Oravský Podzámok, dĺžka 2,3 km

Príprava stavby je pozastavená. Na základe vnútrorezortnej expertízy je úsek zahrnutý do stavby R 3 Dolný Kubín- Kľačany.

Dolný Kubín – Kľačany, dĺžka 20 km

Technická štúdia je spracovaná. Rozsah hodnotenia EIA s prihliadnutím vplyvu stavby na životné prostredie doporučí študovať tri varianty: 1. okolo obce Komjatná, 2. okolo Ostrej a Tupej skaly, 3. okolo Malého Bysterca.

V súvislosti s nárastom intenzity cestnej dopravy bola prehodnotená pôvodne určená kategória dvojpruhovej rýchlostnej cesty na cestnom ťahu 1/59 na plný profil – štvorpruh v úseku štátna hranica SR – diaľnica D 1 Kľačany. Na základe týchto skutočností sa budú zabezpečovať projektové dokumentácie jednotlivých stavieb pre druhý pruh rýchlostnej cesty na rôznych stupňoch projektovanej dokumentácie. (pa)

Proti kríze je najlepším liekom dať ľuďom prácu Nová linka na urbárskej pile už vyrába brikety

Opäť po meste niekto šíri „zaručené“ správy o tom, že vraj urbárska píla krachuje, sú to však iba ty, ktorí si to prajú „INAK“. Neviem, na čo slúži takáto propaganda, komu pomáha. Alebo sú medzi nami ľudia, ktorí si skutočne prajú, aby píla zanikla, ľudia na pile sa stali nezamestnanými a ich rodiny prišli o pravidelný mesačný príjem, ktorým si pociťujú prácu zarábali na chlieb a ďalšie ľudské potreby pre život. Aj preto sme oslovili predsedu tvrdošinského urbáru Ivana Šašku, aby nám priblížil súčas-

ný stav na urbárskej pile.

„Najmä v tejto kríze sa urbár zamýšľa ako ďalej, ako pomôcť a vytvoriť nové pracovné miesta, nové zdroje preto, aby dividendy

pre členov urbáru boli čo najlepšie. Dôkazom toho je aj to, že v nedeľu 8. marca bola spustená v priestoroch urbárskej píly nová briketovacia linka, ktorá začala vyrábať

nový zdroj paliva. Urbár investoval do tejto novej linky, ktorá pracovníkom zabezpečí prácu. Výrobou brikiet sa zhodnocuje odpad, piliny, s ktorými boli v minulosti problémy. Dnes ich už využívame na výrobu brikiet. Ľudí na pile neprepúšťame, ani ich nemáme záujem prepúšťať, ale snažíme sa aj takýmto in-

vestíciami udržať zamestnanosť a rozširovať výrobu aj v tejto nie najpriaznivejšej situácii. Vieme, že nielen píla má problémy s odbytom, ale aj ďalšie podniky a závody na Slovensku. My sa v tejto ťaživej situácii snažíme, aby sme zabezpečili odbyť našich výrobkov aj prostredníctvom našich priateľov a známych, ktorí majú stavebné a iné firmy.

Ďalšou investíciou, ktorá pomôže urbárskej pile a zamestnanosti, je nová pracovisko na výrobu paliet. I keď vieme, že všetko sa nedá zachrániť, naďalej hľadáme spôsoby, ako čo najviac pomôcť ľuďom na pile a eliminovať na najnižšiu mieru prípadné straty pri obdoby výrobkov. Samozrejme, že ak bude menší odbyť a práce na pile bude menej, tak aj pracovníci pily pôjdu na prácu do lesa, kde je dosť práce,“ vyjadril sa predseda urbáru.

Plne automatizovaná technologickej linka.

Nový riaditeľ a jeho zámery

Novým riaditeľom urbárskej píly sa stal 43-ročný Miloš Ferencík, absolvent Vysokej školy dopravy a spojov v Žilíne, odbor strojárka technoló-

gia. Po jej skončení absolvoval vojenskú službu a po nej pracoval v STS Trstená, neskôr začal v strojárkej výrobe súkromne podnikáť. Následne si založil firmu a robil zimnú údržbu ciest v Oravskej Lesnej. Venoval sa strojárkej výrobe, ale aj predaju výrobkov iných firiem, veľko a maloobchodu a ďalším podnikateľským aktivitám. M. Ferencík je otcom troch detí - chlapcov, manželka Alena pracuje na technických službách.

S akými predsavzatiami a zámermi prišiel do tejto funk-

cie nám už bližšie povedal on sám.

„Do funkcie riaditeľa píly som nastúpil od 1. marca za sťažených podmienok, ktoré priniesla so sebou dnešná kríza. V prvom rade sa budeme snažiť získať ďalších odberateľov, aby sme v obdoby neboli závislí len na jednom. V priestoroch píly bol urobený kus práce, v poslednom období bola postavená nová linka na lisovanie brikiet. Aby sme ešte viac zlepšili podmienky na pile, bude potrebné investovať aj do výroby. Poopravovať bude potrebné aj kúrenie pre sušiareň, tá bude veľmi potrebná, pretože chceme začať s výrobou europaliet. Prvé kroky v tomto smere už boli urobené, pripravili sme priestory, kde sa budú robiť tieto výrobky. Všetko však nejdě naraz, ale verím, že postupnými krokmi sa nám podarí problémy na pile vyriešiť. Do najbližšej budúcnosti by sme boli radi, keby sme nerobili len na jednu zmenu, ale keby sa urobila aj druhá. Mojou prvoradou úlohou v tejto dobe je však rozbehnúť výrobu a nájsť ďalších odberateľov pre naše výrobky.“ (jh)

V Oraviciach hydrometeorologická stanica

Primátor Ivan Šaško sa 5. marca stretol s generálnym riaditeľom Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ) Jánom Kucharčíkom a pracovníkom, ktorý má na starosti tieto hydrometeorologické stanice a zariadenia na Slovensku. Cieľom rokovania bolo zriadenie hydrometeorologickej stanice, ktorá bude zapojená do celosvetového systému na zaznamenávanie údajov a najmä na predpovedanie počasia pre určenú oblasť.

Aj touto iniciatívou sa Oravice ako stredisko cestovného ruchu budú objavovať na mape Slovenska nielen pri predpovedi počasia, ale aj ako informačné stredisko pre tých, čo prídu navštíviť náš región. Túto službu možno najviac ocenia turisti z iných krajín, ktorí budú mať z prvej ruky informácie o tom, aké je a bude počasie v Zakopanom Oraviciach. Túto službu pomocou internetu bude možné využiť z ktoréhokoľvek kúta našej planéty. (jh)

Ako ďalej s Furmanskými Oravicami?

Novou súťažou získali Oravice ďalší kredit. Otázku nám zodpovedal primátor Ivan Šaško.

„Tohtoročné Furmanské

a v budúcom roku sa budeme snažiť o zvýšenie úrovne a kultúry tohto atraktívneho podujatia. Už dnes uvažujeme o zmene lokality, hlavne preto,

Oravice boli nultým, pokusným ročníkom. Aj keď som sa nezúčastnil kompletného programu, pretože som bol služobne mimo Oravy, v závere som sa bol na tieto preteky pozrieť. Informácie, ktoré som získal, ma presvedčili o tom, že táto akcia bola vydaná a veľmi potrebná pre tento región. Samozrejme, že celý priebeh súťaže prehodnotíme

aby sa tam mohli objaviť aj iné podujatia aj súťažného charakteru. Budeme sa usilovať o to, aby bola súťaž zabezpečená po bezpečnostnej stránke, ale aby nechýbali ani primerané parkovacie miesta. Toto zimné športové podujatie môže v blízkej budúcnosti prilákať do Oravíc nemalo návštevníkov aj tým, že zvýšime jeho úroveň po všetkých stránkach.“ (jh)

Všetci musíme prevziať zodpovednosť

Klimatické zmeny sú dnes vážnym problémom a výzvou pre všetkých ľudí, žijúcich na tejto planete. Je veľmi dôležité, aby sme všetci prevzali zodpovednosť a pokúsili sa prispieť k trvalému rozvoju našich spoločností do budúcnosti. Tejto téme sa bude venovať konferencia 26. - 30. augusta v švédskom meste Östhammar, ktorej sa zúčastní päť predstaviteľov samosprávy a päť študentov z nášho mesta. Počas nej si budú účastníci vymieňať znalosti a skúsenosti v

tejto oblasti, hlavne preto, aby sa zlepšovalo životné prostredie, ale tiež našla alternatívna energia a riešili sa otázky životného prostredia na miestnej úrovni.

Záverečné vyhlásenie z konferencie bude zaslané vládam zúčastnených štátov ako aj stretnutiu Spojených národov, ktoré sa bude konať v decembri v Kodani.

Tento projekt do ktorého sa zapojilo aj naše mesto je podporený a finančne krytý z prostriedkov Európskej únie.

Finančné prostriedky z eurofondov sú nasmerované aj pre naše mesto

V súčasnom období majú aj samosprávy možnosť získať z operačného programu, ktorý je delený na jednotlivé podprogramy, zaujímavú finančnú pomoc. Aj naše mesto sa chopilo tejto výzvy získať finančné prostriedky z eurofondov a je pripravené tvoriť zázobník projektových zámerov nasmerovaných pre hospodársky a sociálny rozvoj mesta Tvrdošín a následne získať v programovacom období roku 2007 – 2013 finančné prostriedky, ktoré budú prínosom pre rozvoj nášho mesta.

S prípravou projektov bolo potrebné začať čo najskôr, aby bolo možné okamžite pri vyhlásovaní jednotlivých programov, čo najrýchlejšie a kvalitne reagovať. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť, že vieme čo potrebuje naše mesto, kde máme rezervy a hlavne, kde z vlastného rozpočtu by sme nikdy nezrealizovali toľko zámerov, koľko máme v pláne urobiť za týchto sedem rokov. Samozrejme, že tieto aktivity nie je možné pripraviť a následne zrealizovať zo dňa na deň, pretože náročnosť zostavenia takéhoto projektu s prípravou žiadostí trvá až niekoľko mesiacov. Fáza predprípravy spočíva v položení si otázky, aká aktivita je pre naše mesto potrebná a potom nasleduje jej podrobná analýza: čo priniesie našim občanom, čo je jej cieľom a tiež je v riešení otázka finančná. Aj keď projekty pripravujeme a následne ich chceme aj zrealizovať po všetkých procesoch predprípravy, prípravy a obhajoby na príslušných ministerstvách, musíme mať ako konečný prijímateľ preukázané vlastné zdroje, ktoré predstavujú 5% z celkového rozpočtového nákladu. Okrem týchto zdrojov musíme mať zabezpečenú a pripravenú aj rezervu spolufinancovania, t. j., že podstatou poskytovania pomoci zo štrukturálnych fondov je princíp refundácie, čo v praxi znamená, že prostriedky nie sú prijímateľovi vyplácané vopred, ale až na základe uhradených účtovných dokladov, potvrdzujúcich realizáciu projektu.

V tomto programovacom období je prioritou mesta vyvinúť maximálne úsilie a sú-

strediť sa na možnosti získať čo najviac nenávratných finančných prostriedkov prostredníctvom fondov EÚ. Medzi prvé strategické zábery už koncom roku 2007 patril regionálny operačný program, prioritná os Vzdelávanie. Na tento rozvojový záber s názvom „Rekonštrukcia a modernizácia Základnej školy M. Medveckej k zníženiu energetickej náročnosti školy“ bola spracovaná projektová dokumentácia a pripravená žiadosť o nenávratný finančný príspevok vo výške cca 35 mil. Sk. S projektovou prípravou bolo začaté ešte v roku 2007 a v apríli roku 2008 bola na MVAR SR podaná žiadosť na schválenie a v auguste nám bolo oznámené, žiadosť bola schválená. V súčasnom období prebieha proces vyhodnotenia výberu dodávateľa. To by mal byť posledný krok celého procesu, aby mesto bolo ministerstvom výstavby vyzvané k podpísaniu nenávratného finančného príspevku.

V tomto istom programe bol podaný aj projekt s názvom „Rekonštrukcia a modernizácia Materskej školy Tvrdošín – Medvedzie“. Cieľom tohto projektu je zvýšiť kvalitu vzdelávania detí a skvalitniť infraštruktúru starostlivosti o deti predškolského veku prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie materskej školy. Začiatkom roku 2008 bola spracovaná projektová dokumentácia a pripravená žiadosť o nenávratný finančný príspevok vo výške cca 23 mil. Sk bola podaná na MVAR SR v mesiaci máj. Spolufinancovanie mesta predstavuje 5 % z celkového RN. Koncom roka 2008 bola aj táto žiadosť schválená ako opodstatnená a podobne, ako pri projekte základnej školy v súčasnom období, prebieha proces vyhodnotenia výberu dodávateľa.

Naša ďalšia aktivita je zameraná na „Uzatvorenie a rekultiváciu skládky Jurčov

laz“, ktorá mala integrované povolenie iba do konca roka 2008, avšak začiatkom tohto roka bolo predĺžené len do augusta 2009 a to z dôvodu, že súčasný stav skládky nespĺňa európske normy. Projekt rieši čiastočné prekrytie skládky s presunom odpadu z dolnej časti skládky na hornú časť, do tvaru vhodného pre uzavretie skládky so začlenením do okolitej konfigurácie terénu. Finančné krytie potrebné na rekultiváciu skládky je vo výške 26 mil. Sk. Tento projektový záber je v súčasnosti už po celom schvaľovaní procese a zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku bola podpísaná už koncom septembra 2008. Dnes práce na rekultivácii a uzatvorení skládky prebiehajú podľa zmluvných dojednaní s dodávateľom.

Aj keď máme pripravenú projektovú dokumentáciu na novú skládku, v ktorej sú zahrnuté všetky požiadavky na maximálne zabezpečenie negatívnych dopadov na životné prostredie, ako je vytvorenie nových plôch, ktoré budú opatrené rôznymi filtračnými vrstvami, ochrannou fóliou proti presakom do pôdy, vybudovaním monitorovacieho systému a pod., už s vydaným novým integrovaným povolením, tento operačný program a ani ďalší iný v oblasti odpadového hospodárstva v rámci Slovenska nerieši výstavbu novej skládky. Preto aj naše mesto sa musí vysporiadať a zamyslieť nad ďalším postupom tohto zámeru. Odpad, resp. likvidácia odpadu je pre každé mesto a obec veľkým problémom, a to hlavne z hľadiska nákladov na likvidáciu, ktorá má priamy dopad na občana. Aj keď doteraz vzhľadom na to, že máme vlastnú skládku, sme to nepociťovali a strop nákladov na jednu domácnosť bez obmedzenia počtu členov v domácnosti je zatiaľ len 600, resp. 800 Sk, už dnes v porovnaní so susednými obcami, resp. mestami v rámci Slovenska, takáto čiastka pre nich predstavuje platbu len za jedného člena domácnosti. Keď to premetieme do čísel, tak 5-členná domácnosť zaplatí 3 až 4 tis. Sk za likvidáciu domového odpadu.

Mgr. Vlasta Jančeková, zástupkyňa primátora. (Pokračovanie v budúcom čísle.)

Radostná správa prišla z hodnotiacej komisie

„Som veľmi rád, že dostaneme finančné prostriedky z európskych fondov na modernizáciu kultúrneho domu“, netajil svoju radosť primátor Ivan Šaško pri informácii, že projekt na modernizáciu kultúrneho domu bol schválený. Za jeho funkčného obdobia bol tento kultúrny dom postavený a v súčasnosti je potrebné do neho „vliat“ finančnú injekciu, aby zodpovedal požiadavkám dnešnej doby.

Ak sa vrátíme do histórie, musíme povedať, že Tvrdošín nemal do 70-tych rokov svoj kultúrny stánok. Pamätníci si spomínajú, že táto ustanovizeň dosť často menila svoje miesto a priestory. V 80-tych rokoch minulého storočia pracovníci kultúry mali sídlo v mestskom úrade a neskôr sa presťahovali do „Pintierky“. „Nemohol som súhlasiť s takým stavom. Tvrdošín sa rozrastal a pre obyvateľov bolo potrebné postaviť dôstojný objekt na kultúrne využitie. Urobili sme všetko preto, aby sa situácia zmenila.“ K skvalitneniu kultúrneho života Tvrdošína prispela zrekonštruovaná budova kina Javor v mestskej časti Krásna Hôrka, kde sa pracovníci kultúry z Pintierky presťahovali v roku 1986. Kultúrne využitie dopredu posunula koncom apríla 1987 aj slávnostne otvorená zrekonštruovaná sála MsKS nad hasičmi. Odvtedy sa v nej každoročne uskutočnilo 20 - 30 akcií a o 2 roky neskôr bol postavený nový

kultúrny dom. Pred dvadsiatimi rokmi, koncom roka 1989 dostala kultúra nové priestory na sídlisku Medvedzie spolu s knižnicou a stala sa centrom kultúrneho života v Tvrdošíne.

Tatry nás spájajú, a nedelia

„Hlavným strategickým cieľom tohto projektu je zintenzívnenie slovensko – poľskej spolupráce, ktorá bude mať pozitívny vplyv na rozvoj pohraničnej oblasti. Projekt prispeje k spoločensko – hospodárskemu rozvoju na oboch stranách hranice. Posilní atraktivnosť poľsko – slovenskej turistiky v teréne Západných Tatier a bude vplývať na zlepšenie kultúrnej cezhraničnej infraštruktúry. Samospráva mesta Tvrdošín a gminy Kościelisko bude spoločne podporovať rozvoj vzájomnej spolupráce. Počas spoločných stretnutí budú predstavitelia samospráv a hospodárskeho sektora tvoriť víziu integrovaného regionálneho hospodárstva, spoločenských vzťahov a dobrých susedských vzťahov. Projekt prispeje k zachovaniu tradícií a kultúrnych vzťahov na oboch stranách hranice, čo bude mať veľký spoločenský, kultúrny a ekonomický vplyv,“ objasnila hlavné ciele projektu zástupkyňa primátora Vlasta Jančeková.

V rámci operačného programu Cezhraničná spolupráca spolu s gminou Kościelisko bola v novem-

bri 2008 spracovaná projektová dokumentácia na modernizáciu kultúrneho domu v Medvedzi s hlavnou myšlienkou odovzdávania si svojich skúseností, kultúrnych hodnôt a tradícií na úrovni samosprávy, mládeže či podnikateľov mesta. Projektový záber bol akceptovaný a v tomto roku môže mesto začať so stavebnými prácami, ktorých finančný predpoklad je 12 mil. Sk.

Kultúrny dom na sídlisku Medvedzie sa bude tento rok modernizovať. Jedná sa o opravu strechy, výmenu okien a ohrevných a sociálnych zariadení, zateplenie objektu a úpravu fasády. Bude vytvorená polyfunkčná miestnosť, ktorá bude slúžiť ako informačno-propagačné centrum pre verejnosť. Zmodernizované budú jednotlivé miestnosti, ktoré budú využívané záujmovými skupinami. Súčasťou projektu je vybudovanie a úprava parkovacích miest a priestoru s pamätnou tabuľou, ktorá bude symbolizovať cezhraničnú spoluprácu dvoch miest a finančnú pomoc z EÚ. Výsledkom bude zrkadlový projekt, dva zrenovované objekty – kultúrny dom v Tvrdošíne a v Kościelisku.

Neoddeliteľnou súčasťou projektu sú spoločné aktivity obidvoch samospráv, podnikateľov, spoločné kultúrne akcie, stretnutia mládeže, športové stretnutia a ďalšie aktivity, vyplývajúce z podpísanej dohody medzi mestami.

Už 135 rokov od založenia

Na výročnej členskej schôdzi sa 28. februára stretli členovia Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) z Tvrdošína, aby zhodnotili svoje minuloročné výsledky. Po úvodnom slove Antona Bandoštáka, predsedu DHZ, správu o činnosti za rok 2008 predniesol veliteľ Pavol Pajunk, z ktorej sme vybrali najpodstatnejšie časti.

V oblasti odbornej prípravy sa dobrovoľníci zúčastnili previerky

zúčastnili taktického cvičenia pri likvidácii lesného požiaru v Štefanove, kde si svoje schopnosti v medzinárodnej konkurencii preverili s hasičmi z Poľska nielen vodiči, ale celý tím. V oblasti represívnej činnosti venovali pozornosť požiarnej technike, hlavne svojmu vozidlu CAS 25, ktoré bolo potrebné pripraviť na prehliadku STK. Dobrovoľníkov každoročne vidáť aj pri kultúr-

nia sa súťaže hasičských družstiev, zabezpečia dosiahnuteľnosť členov DHZ, ktorí budú schopní účinne zasahovať v prípade požiaru alebo živeľnej pohromy. V pláne majú organizovať besedy, ukážky, športové a požiarické súťaže a podobne. V práci s deťmi do 15 rokov sa chcú zameriavať na získavanie a vytvorenie záujmových krúžkov mladých hasičov so zapojením do hry Plameň, vytvo-

Tvrdošínski hasiči z obdobia Rakúsko-Uhorska.

pripravenosti požiarnych družstiev v Čimhovej, kde sa umiestnili na 6. mieste. Na hasičskej súťaži

nych a iných akciách, ktoré organizuje mesto. Mohli by sme spomenúť čestnú stráž pri Bo-

riť dorastenecké družstvo, ktoré by sa zúčastňovalo súťaží hasičských družstiev dorastu. Veľkú pozornosť chcú venovať výchove mladej generácie a pripravovať si tak nástupcov pre dobrovoľný hasičský zbor.

V spolupráci s mestským úradom budú plniť úlohy v požiarnej ochrane mesta a podľa požiadavky sa zúčastňovať kurzov predsedov, veliteľov, strojníkov a vedúcich mládeže.

Správu o hospodárení predniesol Albert Gross. Potrebné je pripomenúť, že celú činnosť DHZ financuje zo svojho rozpočtu mesto, ktoré im zverilo do opatery aj techniku, o ktorú sa vzorne starajú. V závere schôdze boli ocenení členovia DHZ, ktorí sa dožili okrúhleho jubilea. Z rúk veliteľa prebrali malý darček 55-ročný Pavol Pajunk, 75-ročný Milan Gebura a 90-ročný Ján Gonda starší, ktorý patrí medzi najstarších hasičov.

V tomto roku si DHZ pripomenie 135. výročie od svojho založenia, ktoré chcú dôstojne osláviť, a tak si pripomenúť toto jubileum. Do ich radov vstúpili ďalší členovia Jozef Ulrich, Miloš Rýdzik, Dušan Gáll a Robert Vrôbel. Ich členská základňa rozrástla na okrúhlu štyridsiatu členov. (jh)

v rámci Slovenska v Poprade ich reprezentoval František Jantošík, ktorý sa v behu na 100 m umiestnil na 3. mieste. Úspešní boli aj volejbalisti, ktorí na turnaji „O pohár primátora“ získali tretie miesto. Najväčší úspech však dosiahol Zdeno Drbiak, ktorý na Medzinárodnej hasičskej olympiáde v Londýne v stolnom tenise získal v dvojhre bronzovú a vo štvorhre zlatú medailu.

Okrem toho sa dobrovoľníci

žom hrobe počas veľkonočných sviatkov, ale aj pri zabezpečovaní poriadku na oslavách sv. Anny v Oraviciach, či na Michalskom jarmoku.

V roku 2009 majú v pláne viac aktivít. Chcú venovať osobitnú pozornosť odbornej príprave členov prehliadkových skupín, v kontakte s mestským úradom zabezpečovať výchovu spoloobčanov k protipožiarnej ochrane formou školení a besied. Zúčast-

Chcú zatepliť d'alsie bytovky

V priestoroch MsKS sa 18. marca stretli domoví dôvernici bytoviek zo sídliska Medvedzie, ktoré spravuje BSS, s. r. o.

Správu o tepelnom a vodnom hospodárstve, spotrebe elektrickej energie a požiarnej ochrane predniesol Milan Šnapko. Z nej sme sa dozvedeli, že v roku 2008 celkové náklady za nakúpené teplo dosiahli výšku 21 332,27 GJ, čo predstavuje vo finančnom vyjadrení 18 253 099 Sk. Oproti roku 2007 to bol mierny nárast, navýšenie spôsobilo to, že cena tepla bola až dvakrát zvyšovaná od 1. júna o 22 Sk na GJ a ďalšie zvýšenie bolo od 1. septembra o ďalších 167 korún. I napriek týmto zvýšeniam rok 2008 skončil v tepelnom hospodárstve s prebytkom (s preplatkami). Na tomto dobrom výsledku má značný podiel výmena okien a dverí v spoločných priestoroch a bytoch, výmena rozvodov, pomerové rozdeľovače tepla, oteplenie štítových stien a taktiež oteplenie dvoch bytových domov (č. 29 a 35). Pre nájomníkov je potešiteľné, že preplatky sú pri všetkých bytových domoch, v spomínaných zateplených bytovkách sú výraznejšie.

Pri rozbere ohrevu teplej úžitkovej vody to už nie je tak vyrovnané, v štyroch bytových domoch je nedoplatok a v zvyšných 14 je preplatok. Všetko závisí na odbere

v stupňoch, optimálna teplota je 46° - 47° a zároveň na množstve odobratej vody. Čím je vyšší odber, tým je lacnejšia voda. Pre rok 2009 je cena tepla stanovená na 841,65 Sk/GJ, čo znamená znížene-

Zatepl'ovaním nám sídlisko opeknieva ako nikde na Slovensku a veríme že to bude pokračovať.

nie oproti poslednej cene o 114,515 Sk/GJ a ponížiť by sa mala ešte raz, keďže firma Komterm začne čoskoro vykurovať aj štiepkou.

Vodné a stočné pre rok 2008 predstavovalo 57,72 Sk/m³. Dodávateľ, Oravská vodárenská spo-

ločnosť Dolný Kubín, fakturuje v rámci stočného aj dažďovú vodu, podľa plochy jednotlivých bytových domov a príslušných zrážok. Pre rok 2009 je cena studenej vody stanovená na 1,97€ - 59,24 Sk/m3, čo znamená zvýšenie o 0,05€ - 1,52.

Počas roka 2008 sa v bytovkách pri opravách a údržbe bytového fondu urobilo dosť práce. Spomenúť by sme mohli dláždenie schodísk, výmeny alebo rekonštrukcie vchodových dverí, elektroinštalačné práce, maliarske, natieračské a ďalšie práce. Strechy už boli opravené na všetkých bytových domoch. Vo všetkých bytových domoch sa prejavuje starnutie a morálne opotrebenie konštrukčných prvkov a budov. Dôležitá je rekonštrukcia a kvalitná údržba, ňou sa znižujú energetické a prevádzkové náklady a zároveň sa zvyšuje hodnota majetku. Aj preto sa v tomto roku opäť budú robiť potrebné práce pri oprave a rekonštrukcii bytoviek. Niektoré z bytoviek už využili na rekonštrukciu pomoc zo štátu a jej obyvateľom sa znížili náklady na energiu. Rok 2009 bude pre správcu možno najťažší, pretože až 11 bytových domov sa rozhodlo pre zateplenie (bytovky č. 4, 5, 9, 10, 19, 21, 23, 27, 28, 32 a 33). (jh)

Kostol Všetkých svätých v premenách času

Dnes je drevený gotický kostol súčasťou národného, európskeho a od júla 2008 i svetového dedičstva UNESCO. Bol postavený v 1. polovici 15. storočia, kedy Tvrdošín patril medzi tri najprosperujúcejšie mestá na Orave vďaka medzinárodnému tranzitu s poľskou soľou.

Zemepisná poloha Tvrdošína priamo na medzinárodnej obchodnej trase, ale najmä hospodárska dôležitosť kráľovskej colnice potvrdzuje, že toto mesto mohlo mať v stredoveku rozvinutejší spoločenský život, ako sa donedávna predpokladalo. Potom ani stavbu kostola a vysokú úroveň výtvarnej tvorby, akú zrkadlia napríklad tabuľové maľby nemožno radíť „k typicky periférnemu umeniu, ktoré má veľa prvkov ľudových“. Práve naopak, podľa slov Juraja Langera, riaditeľa Oravskej galérie (1963): „Komplexnosť stredovekého umenia v Tvrdošíne privádzala sem odborníkov a obdivovateľov z celej Európy. Pozastavovali sa vždy pri otázke dôležitéj pre poznanie problémov a vzniku vývoja kostola: Ako mohlo vzniknúť tak vynikajúce dielo vo vidieckom prostredí, vzdialenom od kultúrnych stredísk, obkolesenom karpatskými pralesmi?“ Odpoveď znie: Na kostoliku pracovali majstri – zruční tesári, presahujúci svojou prácou rámec miestneho prostredia. Mali zvládnuté umelecké tendencie a smery tej doby a výtvarné vzdelanie.

Od 15. storočia na ňom každé obdobie zanechalo svoje stopy, ktoré ho charakterizujú. Kostol je postavený z dreva červeného smreka v gotickom slohu.

Maľbu zo 14. storočia nahradili slohové prvky z nasledujúcich storočí. Zo 16. storočia sa zachovala galéria apoštolov, 17. storočie prinieslo ľudovú ornamentálnu farebnosť stropu a bočných stien kostola, v roku 1654 bola postavená kazateľnica a potom barokový oltár, urobený nový vchod a zväčšené okná. Nájdeme tu aj stopy humanizmu a renesancie. Nielen pre odborníkov, ale i laickú verejnosť poskytuje kostol stupeň poznania, pretože v 18. storočí sa organický umelecko – historický vývoj kostola skončil. Po vybudovaní kamenného kostola v centre mesta sa tam preniesol cirkevný život. V 19. st. bol celý kostol priprýty

František Paták. Drevený kostol s kostnicou na cintoríne v Tvrdošíne od sz.

novou strechou.

J. Langer takto charakterizoval jedinečnosť kultúrnej pamiatky: „Kostol je dielom, ktoré esteticky

pôsobí spojením viacerých druhov umenia. Vo vzájomnom súlade pociťujeme krásu architektúry, maľby a plastiky. Umenie majstrov niekoľkých storočí a rôznych foriem prejavu sa tu spája do jednotnej komplexnej sily, ktorú môžeme prirovnať k najzávažnejším dielam hudobným. Pritom je to dielo jedinečné, celkom pôvodné, neopakujúce sa ani v pr

alebo dielom napodobňujúcim. Okrem čelnej steny, ktorá má gotický charakter a južne renesančne citenej, mohutne pôsobí systém rozsiahlych strešných plôch, krytých šindľom a na severnej strane zostupujúcich teser až k zemi. Renesančne citená koncepcia architektúry vyjadruje symboliku protikladov svetla a tmy. V slovankej ľudovej tradícii mal kult slnka výnimočné postavenie, a preto exponovanosť voči jeho lúčom mala spolu s praktickým aj mytologickým význam. So zásadnou nesymetrickou strešných spádov aká je v Tvrdošíne, sa taktiež u iných súdobých drevených kostolov nestretávame.“

Podľa povesti bol kostol postavený na mieste bývalej Stankovej hory. Na svätého Jána (24. júna) napadol sneh a v ten istý deň sa v dedine objavil neznámy pútnik. Obyvatelia pochopili to znamenie ako

zázrak. Na tomto mieste postavili stánok boží, v ťažkých časoch sa v ňom

utiekali k Bohu a postupne začali v jeho okolí pochovávať svojich predkov vo viere, že je to najlepšie miesto pre ich večný spánok.

Patria do klenotnice umenia

Všeobecne sa málo vie o gotických tabuľových maľbách z Tvrdošína. Aj tie patria ku kultúrnemu dedičstvu. Jedna z nich s výjavom Oplakávania Krista je stredným obrazom strateného kridlového oltára. V roku 1919 sa dostala do Budapešti a bola istý čas vystavená v zbierkach Maďarského národného múzea a spomína sa aj Múzeum krásnych umení. Tabuľová maľba si získala popularitu v umelecko – historických kruhoch, bola ocenená neobyčajná pôsobivosť tohto diela. Historikovia umenia mialo tento osobitý výtvarný prejav a hľadali jeho korene v najširšom okruhu európskej tvorby, napríklad francúzskej u majstra Avignonskej piety. Jej vznik zaradili do rokov 1450 -1460. Druhá tabuľová maľba je odlišná po slohovej stránke a je z neskoršieho data a podľa odborníkov dokazuje svoj miestny pôvod, je obojstranne maľovaným fragmentom z oltárneho kridla a predstavuje apoštola Petra a Jána Krstiteľa. Individualitou podania vyniká najmä obraz Jána Krstiteľa.

Tabuľová maľba Oplakávanie Krista.

Sv. Ján Krstiteľ z 15. stor. detail fragmentu oltárneho kridla, koniec 15. storočia.

Odstránovanie koreňov spod kostola.

Záchrana spočívala v komplexnej rekonštrukcii

Doteraz dostupná literatúra neumožňuje určiť rozsah úprav a najmä opráv kostola alebo jeho časti v minulosti. Zachované sú len zmienky o úpravách v rokoch 1650-54 a opravách v rokoch 1899, 1927, 1952. Práve v týchto rokoch sa celá zrubová stavba dostala do takejto vážneho havarijného stavu, že hrozilo jej zrútenie. Išlo vždy však len o čiastkové úpravy alebo opravy, najčastejšie len o výmenu škridlovej krytiny. Boli dokonca obdobia, keď niektorí občania navrhovali kostolík zbúrať, lebo vraj zbytočne odčerpáva i tak malé finančné prostriedky z mestskej pokladnice. Ak by kostolík stál uprostred mesta, bol by už dávno jeho osud spečatený tromi ničivými požiarimi (1626, 1637 a 1644), ktoré zasiahli podobný, pôvodne drevený kostol Najsvätejšej Trojice na námestí, po ktorom ostala zakaždým len kamenná veža. Počas 2. svetovej vojny sa napriek ťažkým bojom kostol zachránil len zázrakom, pretože v jeho blízkosti viedla palebná čiara medzi nemeckými a sovietskymi vojskami.

Havarijný stav zrubovej stavby kostola sa prehĺbil od 70-tych rokov a trval až do roku 1986, kedy vedenie mesta rozhodlo o dôslednom a komplexnom ošetrovaní a zreštaurovaní celého historického dreveného kostola aj s mobiliárom, ale aj jeho okolia -

zastrešení oboch kruhových báh a oplozenia, zakrytie oplozenia šindľom a štýlové zjednotenie s novopostaveným domom smútku.

„Ak by sme vtedy zaváhali, dnes by sme o tomto stredovekom skvoste iba čítali,“ zaspomínal si na toto obdobie Ivan Šaško, vte-

možnosti jeho záchranu. Najskôr som musel presvedčiť seba až potom mestských poslancov. Nebolo to jednoduché. Na jednej strane chýbajúca kanalizácia, nevalitné komunikácie, nedostatočná sieť obchodov a zdravotníckych zariadení, na druhej strane kostolík.

Nespomínam si, že by môj návrh prijali s poteškom, ale nakoniec zavážil argument, že ak naši predchodcovia dokázali po toľkých stáročia zachovať kostolík pre budúce generácie, musíme to dokázať i my.“

Rozsah vykonaných záchranných, rekonštrukčných a reštaurátorských prác bol mimoriadny a v relatívne krátkom období 7 - 8 rokov (1986 - 1993) aj mimoriadne intenzívny. Toto obdobie bolo prevádzané „zháňaním“ finančných prostriedkov, nekonečnými prieskumami, odkladmi reštaurovania jednotlivých častí mobiliáru, riešením sporov okolo vlastníckych vzťahov, zabezpečovaním odborných prác a množstvom ďalších problémov.

„Nemohol som sa spoliehať na podporu cirkvi. Tá mala pre veriacich novší murovaný kostol v centre mesta a v období náboženského útlaku nemohla k záchrane kostolika nijako prispieť. Bez podpory vtedajšieho Okresného národného výboru v Dolnom Kubíne

Stav kostola od roku 1967 do roku 1987.

dajší a súčasný primátor mesta. V roku 1986, teda rok po jeho zvolení sa s vervou pustil do práce, ktorá viedla k záchrane kostola.

„Kostolík bol vydrancovaný a v takom dezolátnom stave, že som na okamih zapochyboval o

Zatekaním poškodené maľby, fotografia z roku 1971.

Hubou zničené drevené zruby, fotografia z roku 1971.

Ten deň vošiel do histórie

„V Tvrdošíne zachránili kle-
not národnej kultúrnej pamiat-
ky“, „Črvotočom prešli cez
rozum“, „Nádherný drevený
kostolík v Tvrdošíne sa stal
kultúrnym dedičstvom Európy“
– takéto posolstvo bolo vyslané
23. apríla 1995 z Tvrdošína celo-

Šaško, ktorý sa o jeho záchranu
najviac zaslúžil.

Projekt na udeľovanie cien
Európa Nostra bol založený v
roku 1978 a oceňuje projekty,
ktoré sú významným prínosom
ku zachovaniu a rozšíreniu eu-
rópskeho architektonického a

prvé predovšetkým preto, že sa
nám podarilo zachrániť kultúrne
- historickú pamiatku, dedičstvo
po našich otcov, dedoch a prade-
doch, teda po našich predkoch.

Po druhé preto, že sme to
dosiahli spoločným úsilím via-
cerých odborníkov, a to odborní-
kov naslovovaných a skúsených
a pritom slovenských.

Po tretie preto, že si túto sku-
točnosť všimla aj taká významná
mimovládna paneurópska orga-
nizácia, akou je Európa Nostra,
zdrúženie pamiatkarov, architek-
tov, reštaurátorov a výtvarných
umelcov, environmentalistov,
a rozhodla sa oceniť toto naše
spoločné úsilie diplomom a
plaketou.

Po štvrté preto, že sa týmto
dňom stal náš tvrdošínsky histo-
rický drevený kostolík súčasťou

lista práve na oblasť drevených
stavebných pamiatok vtedy vy-
hlásil: „Na konkurz prišlo 170
návrhov zo 17 štátov starého
kontinentu. Slovensko má medzi
pamiatkarmi veľmi dobrý zvuk,
medzinárodná porota preto aj
tentoraz s napätím očakávala
práve naše projekty. A vidíte,
opäť ste nás presvedčili. Za rok
1994 k vám putujú tri ceny:
bašta 6 komárňanskej pevnosti,
kaštieľ v Betliari a tvrdošínsky
kostol. Taká malá krajina a máte
od nás viac cien ako Česko, Ma-
ďarsko a Rakúsko dohromady.
V tomto projekte má najväčšiu
šancu uspieť objekt, ktorý bol
pred rekonštrukciou v najhor-
šom stave.“

Drevené stavby predstavi-
jú dôležitú časť európskeho
kultúrneho dedičstva. Svojím

oblasti strhnutých 50 drevených
kostolov a nahradených moder-
nými. Podobné príklady možno
uviesť z Poľska a Rumunska, kde
po celé stáročia tieto kostolíky

Maďarska, Česka. Slovensko
zastupovali pracovníci Minis-
terstva kultúry SR, prezident slo-
venskej sekcie Európskeho zdru-
ženia pre vidiek a mestá PhDr.

štátnymi a regionálnymi médi-
mi. V ten deň sa udial slávnostný
ceremoniál odovzdania diplomu
a plakety (udelené v roku 1994)
od organizácie Európa Nostra/
IBI, ktorú mesto Tvrdošín do-
stalo za rekonštrukciu dreveného
kostolika na miestnom cintoríne.
Diplom od zástupcu organizá-
cie Európa Nostra prevzal Ivan

prírodného dedičstva. Paneuróps-
ka organizácia združuje mimo-
vládne organizácie z oblasti zá-
chranu a konzervácie kultúrnych
pamiatok s podporou miestnych
samospráv a individuálnych čle-
nov z celej Európy.

„Tento deň vošiel do histórie
z viacerých dôvodov,“ povedal I.
Šaško vo svojom prihovore. „Po

nielen slovenského a európskeho,
ale aj celosvetového kultúrneho
dedičstva.

Po piate preto, že sa nám po-
darilo vlastnými slovenskými
silami opraviť, zachrániť, zreš-
taurovať a zakonzervovať nielen
samotnú stavbu a vnútorné vyba-
venie kostolíka, ale aj jeho okolie
s historickým oplotením, bašta-
mi a vstupnou bránou a šťastne
skĺbiť v jeden urbanisticko-ar-
chitektonický štýlový celok s no-
vostavbou Domu smútku a jeho
okolia, čo oceňujú aj odborníci.“

Hrdosť je v tomto prípade
namieste. Pán August Fowler z
Hessenska, člen prezidia Európa
Nostra, ale aj porotca a špecia-

liza spôsobom siahajú do obdobia,
kedy ešte neboli známe stavby z
tvrdého materiálu a ich počet je
relatívne malý. Paradoxne k tomu
je drevený materiál dôvodom na
to, aby ich vymieňali za nové
objekty. Preto sú drevené stavby
tohto druhu ohrozené ľuďmi,
ktorí majú možnosť rozhodovať
o ich odstránení. Už v stredoveku
ich bolo veľa strhnutých a nahra-
dených murovanými kostolmi.
Aj v súčasnosti je veľa dreve-
ných kostolov ohrozených práve
ľudskou hlúposťou. Uvediem
príklad od nás z Hessenska (Ne-
mecko). Od roku 1945 bolo v tejto

Ocenenie sa dostalo do správnych rúk.

vydržali, až v posledných rokoch
ich rúcajú a stavajú moderné. Na
tvrdošínskom kostolíku si cením
najviac skĺbenie starých dielov

Ušak, naši odborníci z Ústavu
pamiatkovej starostlivosti a jeho
regionálnych pracovísk v Brati-
slave a Košiciach, z Drevárskej

Čestný diplom

Drevený kostol
Tvrdošín
Slovensko

Za zachovanie
a vynikajúcu obnovu
tejto významnej
pamiatky drevenej
architektúry
a jeho vnútorného
vybavenia tradičnou
ručnou výrobou
a materiálom

Primátorov sen sa splnil – naše mesto a náš kostolík je zapísaný medzi svetovým dedičstvom UNESCO

„Ocenenie je záväznou pre-
nás a pre tých, čo prídu po nás,“
s týmito slovami končil svoj
přihovor primátor Ivan Šaško pri
odovzdávaní diplomu a plakety
Európa Nostra. Svoj sľub splnil a
po 15 rokoch tento záväzok do-
viedol až k oceneniu najvyššiemu - k
zaraďeniu pamiatky k unikátnym
dielam svetového kultúrneho de-
dičstva. Drevený gotický kostol
Všetkých svätých bol 7. júla 2008
v kanadskom Quebecu zapísaný
do Zoznamu svetového dedičstva
UNESCO. Do histórie mesta pri-
búdnosť ďalší dôležitý dátum - 24.
február 2009, kedy primátor Ivan
Šaško a jeho zástupkyňa Vlasta
Jančeková prevzali na Minis-
terstve kultúry SR certifikát o
zapísaní kostola do svetového
dedičstva.

„Na území nášho mesta máme
nielen krásnu, ale aj hodnotnú
kultúrohistorickú pamiatku,
ktorej hodnota je veľmi ťažko
vyčísliteľná. Sústreďuje sa v nej
umenie našich predkov z via-
cerých storočí a remeselná a ume-
lecká zručnosť našich ľudí, čo nás
opravňuje k hrdosti, ale súčasne
zaväzuje k zodpovednosti za jej
ďalší osud. Drevený kostolík sme
zachránili a zveľadili pre ďalšie
generácie. Ale ošťať len pri tom
by bolo málo. Musíme dosiahnuť,
aby sa tu sústredené hodnoty sta-
li, obrazne aj doslovne, názorný-
mi učebnými pomôckami. Aby
sme sem vodili nielen turistov
a návštevníkov, ale hlavne našu
mládež, ktorá má vynikajúcu
možnosť na vlastné oči a pritom
doma vidieť všetku tú krásu
storočí, poučiť sa z nej a hlavne
naučiť sa ju chrániť, opatrovať,
zachraňovať pre generácie, ktoré
prídu po nás. Verím, že sa nám to
podarí a že naša vzácna pamiatka
tu bude neporušená aj o sto a viac
rokov,“ zdôraznil I. Šaško.

Organizácia OSN
pre výchovu, vedu a kultúru

Dohovor týkajúci sa
ochrany svetového
kultúrneho a prírodného dedičstva
Výborom svetového dedičstva
boli zapísané
Drevené chrámy
v slovenskej časti Karpatského oblúka
do Zoznamu svetového dedičstva

Zápis do tohto
Zoznamu potvrdzuje výnimočnú
a univerzálnu hodnotu kultúrnej alebo
prírodnej lokality, ktorá vyža-
duje ochranu pre prospech
celého ľudstva

Dátum zápisu 10 júla 2008

Odkaz pre ďalšie stáročia je uložený v kovovom puzdre vo veži kostolíka

V lete roku 1989, keď sa posta-
vila úplne nová veža na drevenom
kostolíku, primátor Ivan Šaško
spolu s vtedajším správcou našej
farnosti Júliusom Chalupom na-
pisali a v kovovom puzdre ulo-
žili vo vrchnej časti veže odkaz pre
budúce generácie, aby za každých

okolností si občania Tvrdošína
chránili tento vzácny chrám a ne-
dopustili jeho zničenie. Boli tam
tiež zaznamenané ďalšie údaje o
našom meste a našej farnosti, ktoré
môžu nájsť občania Tvrdošína iba
vtedy, keď budú stavať novú vežu
na našom kostolíku.

Súťaž

Kto to bol a čo znamenal pre Slovensko?

Územie Slovenska bolo stáročia súčasťou rôznych štátnych útvarov. Boj za národnú identitu sa začal v 19. storočí a jedným z najvýznamnejších pilierov pri jeho zrode bol J. M. Hurban. Má veľkú zásluhu, že sa Slovensko stalo sebaavedomým a zvrchovaným štátom. Historici ho vnímajú ako skoro renesančnú všestrannú osobnosť, muža činu, človeka plného invencie, tvorivosti, ale predovšetkým šľachtnej osobnej a ľudskej zodpoved-

Už druhý rok si sprítomňujeme tohto veľikána našich dejín formou súťaže, ktorou si pripomíname jeho život a dielo. O tom, že táto osobnosť má význam pre naše mesto a budeme jej venovať patričnú pozornosť, svedčí aj táto súťaž a hodnotné ceny, ktoré budú vyžrebované zo správnych odpovedí v závere súťaže. Súťažné kupóny posielajte na adresu: Mestské kultúrne stredisko, Michalské námestie, 027 44 Tvrdošín.

1. Vznik dualistického štátneho útvaru Rakúsko-Uhorska 1867 znamenal pre Hurbana a celú slovenskú politickú reprezentáciu zmarenie nádeji na riešenie slovenskej otázky v štátoprávnej rovine. Programová platforma Memoranda národa slovenského tak ostala zásadným a nezrušiteľným cieľom jeho emancipačných snáh. Usiloval sa, aby definovanie národnej identity v jej hlavných atribútoch nebolo oslabené a narušené. Zápas o Memorandum sa stal čoskoro aktuálnym, keď sa začalo formovať zoskupenie Nová škola slovenská a vznikol jej tlačový orgán Slovenské noviny.

V ktorom roku vznikol?

- a/ v januári 1868
b/ v apríli 1868
c/ v decembri 1869

2. Po vzniku Rakúsko-Uhorska maďarská reprezentácia presadzovala len také právne normy, ktoré potvrdili maďarský národ ako jediný štátotvorný subjekt. Proti takejto koncepcii protestovali rumunskí a srbskí poslanci. Zmyslom národnostného zákona bolo znemožniť nemaďarským národom dosiahnutie akéhokoľvek uznania. Tento zákon v podstate legalizoval myšlienku jednotného maďarského (uhorského) národa. Slovákov a iné národy staval na úroveň národnostných menšín, nepovažoval ich za štátotvorné subjekty. Zakotvoval rovnoprávnosť občanov bez ohľadu na ich národnosť len ako jednotlivcov. Národnostný zákon bol prijatý pomerom hlasov 267 ku 24, keď proti nemu hlasovali srbskí a rumunskí poslanci.

Kedy vstúpil do platnosti národnostný zákon?

- a/ 6. októbra 1868
b/ 6. decembra 1868
c/ 6. januára 1869

3. Hurban mravne odsúdil 50 poslancov zo slovenských volebných okresov za svoj postoj k národnostnému zákonu, lebo kým zástupcovia iných národov vystúpili za úplnú rovnoprávnosť s maďarským národom, títo (naši poslanci) „pristali na porobu národa nášho“. V snahe upozorniť na príčiny a následky tohto zákona uverejnil v Pešti budinských vedomostiach sériu siedmich článkov pod názvom Čomu nás učia dejiny. V nich vysvetľoval, že len pri jasnom identifikovaní seba ako národa môžu Slováci presadzovať svoje práva medzi ostatnými národmi. Zdôrazňoval, že Slováci sú „národ taký, ako ktorýkoľvek iný národ, národ majúci svoju stálu zem, v kompaktných hromadách nikým nepretrhovaný, bývajúcí v istom diele

nosti za osudy iných, za osudy spoločenstva a národa.

V roku 2007 sme si pripomenuli 190. výročie jeho narodenia, rok 2007 sa stal Rokom J. M. Hurbana. Pri tejto príležitosti mali možnosť obyvatelia Tvrdosína vo Výstavnej sále vidieť výstavu, zapožičanú z Hurbanovej siene Národnej rady SR. Po rekonštrukcii mestského parku bude socha J. M. Hurbana v nadživotnej veľkosti jeho dominantou.

sveta, na území, jeho majetnosť od tisícich liet predstavujúcom, k tomu národ, čo má svoju jednu reč, svoje zvláštne mravy, svoje dejiny, svoju cirkev, svoje povedomie osobnosti, svojich veľkých mužov v rozvojoch kultúrnych sveta veľiké slovo vodievavších a doteraz vedúcich“. Z týchto skutočností odvodil argumenty za rovnoprávne postavenie Slovákov aj na základe ich účasti ako svojbytné individuality v dejinnom vývine Uhorska. V záverečnej časti seriálu vyjadril vieru v budúcnosť Slovákov a Slovanov napriek neželivým viedajším pomerom. Za jeden z článkov musel J. M. Hurban čeliť tretnému stíhaniu, bol odsúdený a dostal peňažnú pokutu.

Kedy sa v Pešti konal súd proti Hurbanovi?

- a/ 21. októbra 1869
b/ 21. mája 1870
c/ 21. decembra 1871

4. Porota uznala Hurbana za vinného. Jeho článok vraj slovenskú národnosť popudzuje k nenávisti a nepriateľstvu zvlášť proti Maďarom ako aj ostatným národnostiam bývajúcim v krajine a proti zemanstvu slovenského jazyka. Hurban sa bránil tým, že žiadal, aby bol národnostný zákon zákonnou cestou zmenený, pretože uvádza „slovenský národ do podriadenosti“. Na šesťmesačné väzenie nastúpil do Vácu. Po vzniku Rakúsko – Uhorska išlo o prvý súdny proces politického charakteru so slovenským činiteľom. V slovenskej spoločnosti a v slovenských krajinách vzbudil veľký ohlas a s prejavmi sympatií a podpory voči Hurbanovi. Na slovenských farách sa zbierali podpisy na jeho omilostenie. Vo vedomí súčasníkov sa Hurban stal národným martýrom, ktorý za svoje presvedčenie a činnosť pre národ trpel, za čo mu patrí uznanie a úcta. Kráľ mu udelil milosť a skrátil väzenie o 25 dní. Ďalší súdny proces s Hurbanom sa konal 20. apríla 1876.

Kde sa konal tento proces?

- a/ v Budapešti
b/ v Bratislave
c/ v Senici

5. Súdený bol za to, že publikoval politické články v Cirkevných listoch. Opäť bol obvinený z panslavizmu, nacionalizmu, bola mu vyčítaná jeho slovenskosť a protest proti zrušeniu troch slovenských gymnázií a Matice slovenskej.

Kedy boli zrušená gymnáziá a Matica slovenskej?

- a/ 1856 - 1858
b/ 1860 - 1862
c/ 1874 - 1875

Správne odpovede z decembrovej súťaže (kupón č. 8) - 1. a, 2. a, 3. c, 4. c, 5. b

Otázka č. Správ. odpoveď

1

2

3

4

5

Meno:

Adresa:

Číslo tel.:

KUPÓN Č. 9

Za ideu obetoval slobodu

Revolúcia v rokoch 1848/49 je významným medzníkom v historickom vývine slovenských dejín, lebo vytvárala cestu novým spoločensko-hospodárskym vzťahom. Vodcovia národného hnutia Slovákov, dovtedy takmer neznámeho národa, žijúceho v srdci Európy, prihlásili sa k veľkým ideám slobody, rovnosti a bratstva. Obrodenecké snahy, šíriace sa v prvej polovici 19. storočia po celom Slovensku, zasiahli aj Oravskú župu. Po vstupe dobrovoľníckeho vojska do Tvrdosína bol Karol Lippay za účasti J. M. Hurbana 6. februára 1849 zvolený za starostu a 21. mája 1849 maďarským vojskom uväznený.

O jeho zatknutí a strastiplnej ceste máme informácie z dôveryhodného zdroja. Zatknutý a uväznený bol spolu s ním aj evanjelický farár z Jasenovej Ctibor Zoch, ktorý svoje zážitky zapísal a zachoval sa v cirkevných protokoloch.

„Ako totiž odboj maďarský (revolúcia) v roku 1848 - 1849 sa rozšíril, zúril predovšetkým proti tým, ktorí trónu a národu svojmu verní boli, proti Slovákom. Z tejto príčiny mnohí boli chytení, povraždení a všetliako mučení. K tým zajatým náležim i ja, kňaz jasenovský Ctibor Cochius, ktorý toto píšem a ako so mnou nakladané bolo, rozprávam, odvolávajúc sa na svedkov spolu so mnou uväznených, ktorých bolo v počte 70 z

rozličných stavov a národov, ale najviac Slovákov. Z Oravy boli so mnou zajatí: Imrich Brožko, farár námestovský, Durko Repaský, farár ústenský, Karel Lipay, mešťan tvrdošínsky a Jano Púplava, sedliak z Lehoty.“

Zatknutých odvieďli do Kubiňa a odtiaľ do Ružomberka. Na Orave bol krajským komisárom Pavel Madačani, vicežupanom Aristid Abaffy, slúžnym tohto okresu bol Michal Kubiny.

„V Ružomberku nás všetkých zavreli do smrdutého, tesného žalára uprostred námestia. Odtiaľ nás na druhý deň v nedeľu garda (národná stráž) odvieďla do Bystrice. Tam sme prišli práve 21. mája v pondelok ráno v deň trhov, kde sa sila ľudstva hemžila. Tu nás vystavili na námestie ako

zločincov a vykrikovali na nás najsurovšie reči a len na šibenicu nás chceli dať. Po chvíli vyšiel Herman G“orgey, major, brat Arthura G“orgeya, hlavného generála povstalcov a vyvolával nás po jednom i každému hneď smrť na šibenici nasúdiť. Sulcer (jeden zo zajatých) bol v skutku hneď v ten deň do Kremnice odvedený a tam zastrelený.“

Ďalších vodili pod eskortou po meste z jedného miesta na druhé až do 4. hodiny popoludní a tie najväčšie potupy, urážky „kydali“ na nich. Naposledy sa vybralo niekoľko stoťín odbojníckeho vojska do Harmanca a nás dvoch zajatých pred sebou hnali pešky za divokých kľatieb, posmechu, vyhrožok, ktoré sa nedávajú ani napísať. Idúc pred stoličný dom zavolať jeden z divákov panských po maďarsky: „Šťastnú cestu na šibenicu.“ Tak sme došli pešo až k Ulmance. V tom ide za nami prázdny voz, sprevádzaný vojákmi, ktorý vypravil komisár zvolenský L. Benický, veľkými prosbami mojich dietok premožený. Na ňom sme boli naspäť do Bystrice zavezení a tam do stoličného domu, dolu do izby jurassor pod stráž sme boli daní. Tento dom bol hneď za pár dní zajatými zo všetkých strán zaplnený. Tu sme boli do 9. júna. Vyšetrovací krvosúd v Bystrici, skladajúci sa z troch osôb, vydal

mi na moju úpenlivú žiadosť žalobu na mňa z väčšej časti falošnú skrze učiteľa jasenovského A. R. z osobnej nenávisti naskladanú a jeho vlastnou rukou podpísanú.

9. júna sme boli odvezení zo Zvolenského zámku do Krupiny, kam i druhí zajatí privezení boli. Tu sme boli až do 2. júla. Cez deň sme si mohli po zámku pochodiť, v noci nás Kapoš zatváral. 2. júla sme opäť zo zámku Zvolenského do Krupiny odvezení boli, odkiaľ po dvoch dňoch sme do Šiah museli ísť vždy pod strážou. V Šahách nás zástup ľudu s posmechom privítal. Už 8. júla sme odchádzali zo Šiah do Pešte, kam sme 9. júla večer neskoro prišli a zle prijatí boli. Tu vyhňali najväčších zločincov zo žalárov stoličného domu, nás do nich zavreli a nič jesť ani piť nám nedali. Odtiaľ sme šli do Šiah, všade pod strážou. Dňa 11. júla sme však museli ísť zase ďalej do Segedína, lebo tam maďarské ministerstvo pred cisárskym kráľovským vojskom utekalo. Prišli sme tam 15. júla večer. Tu nás zložili v zámku do kazamatu, v ktorých sa množstvo cisárskych vojakov a iných zajatých nachádzalo a ktorých vždy viac a viac dovážali.“

26. júla boli na slobodu prepustení všetci Oravci okrem Ctibora Zocha a Púplavu.

Z knihy R. Pokorného: Z potuliek po Slovensku)

Tvrdošín v kresbách

času nesúci svoje posolstvo.

Autorovo „malé jubilejné“ piate vydanie súboru kresieb

sa opäť venuje mestu Tvrdošín. Je farebne a graficky priamym pokračovaním predchádzajú-

Ďalší z hrstky osvietených

pomocný učiteľ v Tvrdosíne. Tu začal spracovávať súbor svojich zápisov s perokresbami a výkresovými skicami dreveného kostolika, ktoré majú nielen dokumentárnu hodnotu, ale prezrádzajú, že ich autor opľýval výtvarným talentom i solidnými historickými vedomosťami.

Na pracovisku sa spoznal s Júliou Sedlákovou, dcérou železničiara, ktorý v tom období pracoval ako hradlár v Dolných Kočkovciach pri Púchove. Absolventka Učiteľského ústavu v Levoči s aprobáciou v predmetoch ženské ručné práce a domáce náuky nastúpila do Tvrdosína po praxi na ľudových školách v Dúlove, Levoči a Trnenci. Ďalšími pôsobiskami až po odchod do invalidného dôchodku v roku 1948 sa jej stali Sučany, Trnovec a Šafa. Nás však zaujíma predovšetkým ako manželka Františka Pateka, s ktorým sa delila o zážitky počas ich pobytu na Orave.

ORIGINÁLNA SVADOBNÁ CESTA

Zosobášili sa v Oravskom Podzámku, no azda silnejším zážitkom ako slávnostný akt bola svadobná cesta, na ktorú sa vypravili po skončení obradu. Rozhodli sa pre pešiu túru do Tvrdosína, no s vrtochmi počasia vo svojom zámere nerátali a výdatný dažď sa postaral o to, že sa síce nespotili, ale nikoho už nepresvedčili, že počas svadobnej cesty sa nedotkli ani len vody.

V Tvrdosíne bývali v spoločnej domácnosti s Františkovým otcom Hynkom Patekom, ktorý mal na vtedajšej Nádražnej ulici krajčírsku dielňu. Ten je pochovaný na tvrdošínskom cintoríne v blízkosti dreveného kostolika. Ľudia k sebe mali bližšie ako dnes a preto ani neprekvapuje informácia, že Patekovci udržiavali kontakt s maliarkou Máriou Medveckou.

Často zvyrazňovanou výsadou kvalifikovaných učiteľov v tom období bola skutočnosť, že sú „pod penziou“. Menej už sa hovorilo o náročných podmienkach, medzi ktoré patrilo i bezpodmienečné plnenie príkazov školskej vrchnosti. Nevýhla sa im ani rodina Františka Pateka, ktorá sa v rokoch 1939 – 1948 rozrástla o štyri deti. Jej živiteľ ani nemohol rátať s prácou na jednom mieste. Od

roku 1939 pôsobil v Sučanoch, v roku 1946 bol poverený založením Jedenástročnej strednej školy. Stal sa jej riaditeľom a po ďalšej zo školských reforiem zástupcom riaditeľa. Ďalšia úloha – zabezpečenie činnosti novej základnej školy – ho priviedla v roku 1962 do Šale, kde pôsobil až po odchod do dôchodku.

SPOJENIE S ORAVOU TRVÁ

„V roku 1980 pri návšteve Galérie Márie Medveckej nás sprevádzal starší pán, ktorý si ešte pamätal mojich rodičov ako spolupracovníkov. Jeho meno bohužiaľ nepoznám. Rodičia často spomínali na Tvrdošín ako na najkrajšie obdobie svojho života. Možno práve tieto spomienky ma upriamili na Oravu a určite prispeli k tomu, že Orava sa stala najprv cieľom našich rodinných dovoleníek v Zuberci a okoli a neskôr aj našim druhým domovom na chalupe v Oravskej Lesnej.“ To sú slová Petra Pateka,

najmladšieho z detí manželov Patekovcov. Po identite spomínaného sprievodcu nebolo treba namáhať pátrať. Bol ním nepochybne Jozef Krupa, bývalý učiteľ a dlhodobý správca Galérie Márie Medveckej.

Čo však vieme o Petrovi Patekovi, ktorý na sklonku minulého roka pricestoval do Tvrdosína a odovzdal dokumenty z pozostalosti svojho otca primátorovi mesta?

Najmladším dieťaťom svojich rodičov ostane navždy, ale čas nezastal ani pred ním a dnes je tento doktor prírodných vied s trvalým bydliskom v Šali na prahu dôchodkového veku. Máme šťastie, že ľahostajnosť je mu cudzia a ochotne pristal na pokračujúcu spoluprácu. Jej výsledkom sú podklady ku dnešnej spomienke a nestalo iba pri nich. Medzičasom nám zaslal hodnotné dokumenty, ktoré určite prispeli k doplneniu historických faktov o Tvrdosíne v tridsiatych rokoch minulého storočia. Potvrdzujú napríklad existenciu vtedajšieho Školského výboru Slovenskej hospodárskej školy ľudovej v Tvrdosíne, čiže na spoločných fotografiách z iného obdobia zasa prezrádzajú, že vzdelávacie zariadenie v meste nieslo názov Štátna meštianska škola v Tvrdosíne. Korešpondenčný listok s textom v azbuke dokazuje, že otec Františka Pateka žil na Nádražnej ulici a nenápadná vstúpka s hlavičkou Útulňa KČST v Oraviciach vydáva svedectvo o tom, že v tejto mestskej časti jestvovalo ubytovacie zariadenie prevádzkované Klubom československých turistov. Tieto i ďalšie dokumenty by rozhodne nemali uniknúť pozornosti historikov.

Pavel Abraham

Narodili sa

12. 2. **Alexandra Šprláková**
19. 2. **Vanesa Gondová**
20. 2. **Emma Tamara Kušnierová**
1. 3. **Nela Drndášová**
10. 3. **Nella Svobodová**
10. 3. **Maximilián Betuštiak**
14. 3. **Sarah Červencová**

Sobáše

5. 2. **Martin Droják – Tatiana Kovalčíková**
14. 2. **Martina Pitáková – Martin Herud**
21. 2. **Gabriela Hajdúchová – Ing. František Medvecký**
21. 2. **Eleonóra Haršániková – Miroslav Chudiak**
5. 3. **Andrea Kapčáková – Jovica Filipovič**

Odišli z našich radov

1. 3. **Holeva Ján** 52-ročný
8. 3. **Mária Adamčáková** 81-ročná
5. 3. **Anton Kvasniak** 54-ročný
18. 3. **Anna Zjavková** 94-ročná

Blahoželáme jubilantom

Vzácneho jubilea sa v týchto dňoch dožili naši spoluobčania:
Marec
80 rokov
Otília Gondová, Tvrdošín
Štefan Medvecký, Krásna Hôrka
85 rokov
Štefan Jurči, Tvrdošín
František Obtulovič, Medvedzie
Pri tejto príležitosti im blahoželáme a prajeme z celého srdca hlavne zdravie a úsmev na tvári v kruhu svojich najbližších.

Prázdniny s dinosaurom

Prázdninový týždeň spestrilo deťom centrum voľného času starostlivo pripraveným programom. Hneď v prvý deň – s prihladením na miznúci sneh – dostalo prednosť stvárňovanie tvorov, ktoré si ani pred vyhynutím nemohli dožiť biele sfarbenie. Obrovská korytnačka má aj teraz smolu. Napriek impozantným rozmerom ju ani nevidno, miesto pred objektívom zabral viac ako trojmetrový dinosaurus. Treba pripustiť, že nešlo o pohodlnú zábavku. Asi

na oprávnené obavy boli čokoľadáky a čaj, ktorými organizátori odmenili deti za štvorhodinovú usilovnú prácu, no dobre im padli aj pochvaly rodičov, vracajúcich sa z práce.

V ďalších dňoch pribudli do programu stolný tenis, video projekcia, posedenie pri čaji, tenis v mestskej hale, nácvik speváckotanečných kreácií, výroba veľkonočných dekorácií, dopoludnie na klzisku i karaoke. Záver prázdnin strávil deti v kine Javor pri finále

tridsať detí, ktoré sa tu zarána zišli, správne odhadlo, že sneh pred objektom CVČ by vystačil nanajvýš na niekoľko vreckových snehulíakov. Rozutekali sa a onedlho, vyzbrojení lopatkami a sánkami, už privážali úzkoprofilový stavebný materiál. Oba tvory majú do očí bijúcu protekciu u svojich tvorcov, ktorí sú rozhodnutí vzdať sa aj príchodu jari, len aby sa nemuseli prizerať smutnému koncu svojich výtvorov. Čiastočnou náplastou

súťaže Mini playback show.

Symbolická rozlúčka so zimou, ktorá nám i v ďalších týždňoch dala pocítiť, že zďaleka nekončí, bola teda vydarená, no detúrence nedajú dopustiť ani na ďalšie ročné obdobia. Ako nám prezradila zastupujúca riaditeľka CVČ Daniela Jurincová, do letného tábora pre 45 detí v Rajeckých Tepliciach ostávajú už len dve nevyplnené prihlášky.

Pavel Abraham

Pozvánka do kina

Pripravili sme pre vás

NESTYDA - česká komédia

3. 4. 2009 (piatok) o 18⁰⁰

KOZÍ PŘÍBEH-POVĚSTI STARÉ PRAHY - anim. komédia

5. 4. 2009 (nedeľa) o 18⁰⁰

PRÍBEH O ZUFALČEKOVÍ - anim. rozprávka

19. 4. 2009 (nedeľa) o 18⁰⁰

ŽENY - komédia

26. 4. 2009 (nedeľa) o 18⁰⁰

Krátke sny s dlhotrvajúcim zážitkom

Autormi najnovšej výstavy v ART GALÉRII Schürger na Trojičnom námestí v Tvrdošine sú Juraj Schürger a jeho dcéra Anna Lenková (na snímke). Vytvorili ju z 29 obrazov (prevažne olejomalieb) významného slovenského maliara Petra Pollága, ktorý sa v roku 1990 vzdal pedagogickej činnosti a odvtedy sa venuje výlučne umeleckej tvorbe. Na adresu rodáka z Levoče treba dodať, že po absolvovaní VŠMU v Bratislave si zvyšoval vzdelanie štúdiom na akadémiách v Perugii, Paríži, Prahe a Madride.

Juraj Schürger oslávi o necelé dva mesiace 85. narodeniny, ale vyjadrovacie schopnosti a vynikajúcu pamäť mu môžu závidieť i mladíci. Na margo 95. výstavy svojej galérie poznamenáva: „Výber z tvorby Petra Pollága sme nedávno, týždeň pred touto výstavou, prezentovali v Kra-

kove. Mesiac trvajúca výstava mala u poľských návštevníkov mimoriadne priaznivý ohlas. Nemaľ by som ovplyvňovať vkus návštevníkov, ale ak mám odpovedať na otázku, ktoré z jeho diel na terajšej výstave ma najviac zaujalo, dávam svoj hlas díp-tychu, teda dvojdielnemu obrazu s jedným námetom, ktorému dal autor názov Zlaté rybky. O zaneprázdnenosti umelca svedčí aj to, že obrazy, ktoré som uňho objednal pred štyrmi rokmi, mi dodal až teraz.“ Rovnaký názor zastáva i Anna Lenková, ale dodáva, že okrem Zlatých rybiek ju mimoriadne zaujali obrazy Objatie a Vyhnanie z raja.

Záverom ešte dôležitá informácia pre návštevníkov. Výstava s výstižným názvom Krátke sny potrvá do 10. apríla a jej súčasťou je trvalá prezentácia slovenskej moderny a postmoderny. **Pavel Abraham**

Výsledok trojstrannej spolupráce

Falošná skromnosť by nebola namieste. Výstava nazvaná Novozámocké čipkárky je naozaj výsledkom úspešnej spolupráce dvojice kultúrno-osvetových zariadení, Regionálneho osvetového strediska v Nových Zámkoch, Oravského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne a mesta Tvrdošín. V pondelok 9. marca ju otvorila vernisáž v tvrdošinskom mestskom kultúrnom stredisku, kde potrvá do 22. marca.

Prvé návštevníčky boli presvedčené, že ide o háčkované čipky, no odborný výklad ich presvedčil, že sú štrikované. To je iba jedna zo zaujímavostí. Po ostatných sme pátrali v rozhovore s riaditeľkou ROS Martou Šimo-Svrčekovou.

Čo vás, rodáčku z Nitry, motivovalo k tomu, že ste sa rozhodli predstaviť výstavu práve oravskej verejnosti?

To je veľmi jednoduché. Prvé

kontakty s Oravou som nadviazala už dávnejšie prostredníctvom vtedajšieho riaditeľa Nitrianskej štátnej galérie Pavla Siky. Ten ma ako vedúcu výstavného oddelenia povetila úlohou zrealizovať v spolupráci s akademickým maliarom Jaroslavom Hornáčkom výstavu Štefana Siváňa staršieho, ktorá sa napokon dostala až do Bruselu. Mnohé sa odvtedy zmenilo, ani ja už nepracujem v galérii, ale spolupráca nezanikla a

pokračuje na úrovni regionálnych stredísk.

Novozámocké čipkárstvo sa, podľa vašich slov, neopiera o bohatú tradíciu. Kedy, a v akom prostredí začalo u vás zapúšťať korene?

Klub novozámockých čipkárk pri klube domova dôchodcov funguje už 10 rokov. Región bez čipkárskej tradície ich oberá o možnosť vniesť do tvorby charakteristické krajové prvky, na druhej strane však núti členky k neustálemu hľadaniu v dostupných zdrojoch a výsledkom je široká paleta vzorov z viacerých kútov Slovenska. Dnešná výstava čerpá z ďalšieho prameňa. Deväťdesiat percent vystavených dielok vytvorila Irena Petrúková,

ktorá sa mi prišla poslať, že v ULUVe nepochodila, údajne preto, že dovtedy ešte nevystavovala. Možno ani neverila môjmu sľubu, že jej usporiadam výstavu, no keď sa nám to v priebehu mesiaca podarilo, začali sa pridávať ďalšie čipkárky. Ešte pár slov k pani Irenke. Čipkárstvu sa začala naplno venovať v čase, keď prišla o prácu úradníčky. V súčasnosti sa v Rakúsku venuje imobilným pacientkam postihnutým Alzheimerovou chorobou. Keď jej popri opatere zvýši čas na háčkovanie či štrikovanie, pacientky ju so záujmom sledujú a zavše aj nitku pridržia. Ukazuje sa, že táto nenáročná činnosť pozitívne vplyva na psychický stav chorých.

Pavel Abraham

Maturovali on-line

O novej forme maturity s Jánom Koreňčiakom, riaditeľom Spojenej školy v Tvrdošine.

„V tomto roku sme mali pri maturitách novinku, bola to takzvaná maturita „online“, ktorá sa v našej škole uskutočnila prvýkrát a bola zameraná na písomné maturitné skúšky z anglického jazyka a matematiky. Dostali sme ponuku prihlásiť sa na tento typ maturity. Z prihlásených dvadsiatich škôl na Slovensku vybrali v rámci Žilinského samosprávneho kraja tri školy, dve žilinské gymnázia a nás ako odbornú školu.“

Ako sa maturity uskutočnili a koľko žiakov bolo do nich zapojených?

„Keď nás vybrali museli sme poslať na školenie IT (informačné technológie) administrátora a ďalších dvoch ľudí, ktorí mali na starosti tieto maturity. Pred matu-

ritami prišla komisia zo školského výpočtového strediska Liptovský Hrádok a pracovníci Telekomu, ktorí preverili miestnosti, kde sa maturita vykonávala. Nainštalovali tu príslušnú wifi techniku a dali prístupové heslá na routre. Ešte pred maturitou bola vykonaná generálna skúška celého systému. A potom sa už išlo naostro. Z anglického jazyka a matematiky novým spôsobom maturovalo po dvadsať žiakov, maturitu si pochvalovali aj samotní žiaci.

Je to prínos pre našu školu, potešilo nás, že vybrali práve našu školu. Bolo to však aj záväzujúce, aby všetko dopadlo dobre, tak-

že vládla aj akási nervozita, pretože by sa robili určité korekcie. Všetko však dopadlo dobre. Prínosom pre školu je aj to, že výpočtová technika, ktorá tu bola nainštalovaná, ostane

nich sme dostali aj kompletné vybavenie pre multimediálnu učebňu,“ doplnil J. Koreňčiak.

Oslavili sme aj predsedu školskej maturitnej komisie Petra Hrabovského zo Spojenej školy z Kysuckého Nového Mesta, aby nám niečo bližšie povedal o maturitách a študentoch.

„Môžem vyjadriť spokojnosť s maturitou a prístupom študentov k nej i keď výsledky ešte nevieme, „online“ maturita je niečo nové, pre nich aj pre nás. Čo sa týka študentov, boli spokojní i keď niektoré témy v slovenčine boli podľa nich aj nás ťažšie ako v minulom roku. Čo sa

týka jazykov, väčšina študentov povedala, že to zvládli, ale to uvidíme, až keď prídu výsledky.“ (jh)

pod správou školy. Celý projekt financovalo ministerstvo školstva, s ktorým máme dobré vzťahy, veď od

Najkrajšie kraslice v našom meste

Výstavné priestory Mestského kultúrneho strediska v Medvedzi patria od 23. marca veľkonočným dekoráciám a krasliciam. Na výstave je prezentácia kraslíc zhotovených tradičnými i súčasnými technikami. Do súťaže o najkrajšiu kraslicu sa zapojilo v piatich vekových kategóriách viac ako 150 autorov zo Slovenska a Poľska.

Súčasťou otvorenia tejto predajnej výstavy bolo i vyhlásenie výsledkov súťaže o najkrajšiu kraslicu a odovzdanie cien, ktoré si z rúk Miroslava Žabenského

prevzali ocenení autori. Predajná výstava, ktorú v spolupráci s mestom Tvrdošín pripravilo Oravské kultúrne stre-

disko sa takto prezentuje už po tretíkrát. Veľkonočné výrobky si môžete pozrieť a kúpiť až do 9. apríla. (jh)

Rozhýbali seba i publikum

Tohtoročná druhá marcová nedeľa nepatrila iba ženám. Svoj sviatok mali i tvrdošinské deti, pre ktoré mestské centrum voľného času pripravilo v sále kina Javor finále tradičnej súťaže Mini playback show. O čo v nej ide? Úlohou každého súťažiaceho je zvoliť si pesničku a pri jej zvukoch napodobniť čo najvernejšie mimiku a pohybové kreácie jej interpreta, samozrejme, v nápaditom kostýme.

Ako sa dalo čakať, súťažiaci v

preplnenej sále rozhýbali nielen seba, ale i detské publikum.

Víťazstvo vo vekovej kategórii do 11 rokov napokon prisúdila päťčlenná odborná porota Sandre Harkabuzovej, v kategórii nad 11 rokov získala prvenstvo Nikola Kormančíková, osobitnú cenu za nápad a kostým si odniesli Lukáš Polák a Maroš Bednár.

Škoda, že pohybové kreácie nemohli sledovať pôvodní interpreti pesničiek. Možno by niektoré nápady ochotne prevzali od svojich napodobiteľov. (pa)

Naše dievčatá skončili v II. lige na prvom mieste

Tvrdošín - Čadca 3:0 (20,13,13) a 3:0 (13,15,23)

Zostava: Tarajová, Halašová, Trabalíková, Marčonová, T. Rehmová, Jančeková, Sochuliaková, Dzureková a Trstenská.

Po nie najlepšom úvode, keď v prvom sete prehrávali domáce hráčky Tvrdošína už 0:8, sa karta obrátila, dievčatá zapli a dotiahli prvý set aj celý zápas do víťazného konca. Aj v druhom zápase si vybrali slabšiu chvíľku, tentoraz v treťom sete, no aj ten napokon vyhrali a Čadcu tak vyprevadili domov bez straty setu.

Účinkovanie a plány do budúcej sezóny nám zhodnotil tréner Marián Mika.

„V poslednom dvojkoľe sme privítali na domácej palubovke posledné mužstvo súťaže. Bolo to vlastne povinné víťazstvo, dievčatá

hrali v kľude, pohode a s prehľadom, okrem dvoch setov, kde jednoducho už spomalili a svojou slabou hrou darovali súperovi viacej bodov.

V prvej časti sezóny sa dievčatá zohrávali, problémy nám robila hlavne dochádzka, pretože dievčatá chodia na vysoké školy a mali sme aj takmer nové družstvo. Nato, že vôbec spolu veľmi málo trénovali, možno niejaké tri týždne, teda asi osem tréningov, tak prvá časť nebola najideálnejšia. V druhej sa však zomkli a ich výsledky nasvedčovali tomu, že by II. ligu mohli vyhrať. Stalo sa, v ženách sme vyhrali, uvidíme ako to pôjde ďalej s tými mladšími, čo hrali za kadetky. Tie sa výrazne zlepšovali a ich výkony sú prísľubom do budúcnosti, že tvrdošínsky volejbal by mohol napredovať. Už pred sezónou

som však hovoril, že dievčatá by II. ligu mali vyhrať, mali na to, čo sa nakoniec aj potvrdilo.

Uvidíme aký ostane pokope káder žien, teda tých skúsených hráčok a podľa toho sa rozhodneme, či budeme hrať II. ligu. Do kádra chceme však zaradiť mladšie hráčky, aby získali skúsenosť, pretože neviem či tie staršie, ktoré študujú a pracujú mimo Tvrdošína budú mať toľko možností a voľného času, že by sme išli hrať prvú ligu. Skôr to vychádza na II. ligu a začlenenie mladších hráčok do kádru. Poďakovať v závere úspešnej sezóny by som chcel mestskému úradu, že nám vytvoril výborné podmienky, aby sme mohli túto súťaž absolvovať, samozrejme hráčkam, divákovi a všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tom, že sa nám podarilo druhú ligu vyhrať.“ (jh)

Medzi Tvrdošínom a družbou Gminou Koscielisko sa začala písať nová história lyžiarskych prechodov, ktorým organizátori dali názov „Stopa bez hraníc“. Medzinárodné podujatie, ktoré sa konalo v sobotu 14. marca a zúčastnilo sa ho viac ako sto lyžiarov malo svoj štart v zimnom stredisku vo Witowe a cieľ v Oraviciach, kde bolo všetkým účastníkom podané občerstvenie. Medzi účastníkmi lyžiarskeho podujatia „Stopa bez hraníc“ bola aj bývalá poľská reprezentantka v lyžovaní a účastníka troch zimných Olympiád. Toto medzinárodné podujatie bolo umocnené pekným počasím a dobre upravenou traťou, ktorá merala sedem kilometrov.

Na semifinále sme nedosiahli

Tretí rozhodujúci zápas na pôde Nemšovej rozhodol o tom, že naše dievčatá nepostúpili do semifinále.

FBK Tvrdošín - NTS Nemšová 6:7 pp (3:3, 2:1, 1:2 - 0:1), góly: J. Brčáková 2, S. Hvolková, M. Hutirová, M. Stredanská a L. Maňťová.

FBK Tvrdošín - NTS Nemšová 9:5 (2:3, 0:2, 7:0), góly: J. Brčáková 4, D. Ferenčíková 2, L. Maňťová, V. Paňková, B. Spišáková.

NTS Nemšová - FBK Tvrdošín 8:5 (4:2, 1:1, 3:2), góly: D. Ferenčíková 2, J. Brčáková 2, D. Medvecká.

Zostava FBK Tvrdošín - brankárka: V. Stredanská, obrankyne: V. Hutirová, S. Brnová, T. Balažová, D. Medvecká, útočníčky: D. Ferenčíková, J. Brčáková, L. Maňťová, M. Hutirová, S. Hvolková, M. Stredanská, J. Rakytová a V. Paňková.

„Ako nováčik sme nevedeli, čo nás v súťaži čaká, ale postupne sa ukazovalo, že sa môžeme rovnať aj s najlepšími celkami v extralige. Bolo vidno, že mladšie dievčatá od začiatku mali v niektorých zápasoch problémy, chýbali nám totiž skúse-

nosti z podobných zápasov na čo sme aj doplatili. Ale myslím si, že dievčatá sa ukázali ako perspektívne družstvo do budúcnosti. Bojovali v každom zápase, ale play off je predsa len niečo iné. Verím však, že tento prvý ročník v extralige bol pre nás dobrou skúsenosťou a odrazom do ďalšieho. Za výkony počas celého roka, ale aj za štvrtfinálové zápasy sa chcem dievčatám poďakovať. Na nováčika podali dobrý výkon a verím, že o rok to môže byť ešte lepšie,“ povedal nám tréner Michal Cvanciger. (jh)

Titul obhájili Dravci

Už 11. ročník má za sebou Mestská halová futbalová liga „O pohár primátora mesta“. Práve skončený ročník dokázal, že súťaž má stále svoje opodstatnenie i kvalitu. Vyhodnotenie ligy sa uskutočnilo v priestoroch mestského kultúrneho strediska (14. 3.) za účasti hráčov a ich manželiek. Ceny a poháre víťazom odovzdávali predseda

športovej komisie Milan Kováč a Jozef Vrabček. Moderovanie mal na starosti Jaroslav Vrabček a do tanca a na počúvanie im zanútil disžokej Miroslav Gáll.

Halová futbalová liga priniesla niekoľko novinek. Prvýkrát v histórii súťaže mohli za každý tím štartovať registrovaní hráči mladší ako 35 rokov a nad 30 rokov mohli

v každom mužstve štartovať registrovaní hráči neobmedzene. Ďalšou novinkou bol minimálny vek hráča, ktorý sa z predchádzajúcich 25 rokov znížil na 20. Cieľom týchto nových pravidiel bolo priblížiť mestskú ligu aj mladším futbalistom, doplniť ich o registrovaných hráčov a skvalitniť súťaž.

Titul obhájili Dravci, o celkové prvenstvo však museli súperiť až do posledného kola. Mestská liga bola veľmi vyrovnaná, odohralo sa 30 zápasov, v ktorých padlo 301 gólov - čo predstavuje priemer až 10,03 gólu na zápas.

Najbohatšie stretnutia na góly sa odohrali v 4. kole, kedy Dravci porazili Starú Krčmu 10:1 a v 7. kole v súboji Senátor Bar Junior - Pivnica 11:2. Z jednotlivcov mal najpresnejšiu mušku Ján Pavčo z tímu Rotek Nižná, ktorý sa s počtom 25 gólov stal kráľom strelcov.

Najlepším brankárom bol Peter Diežka a hráčom Peter Pazúrik z družstva Dravcov. Prvýkrát bola vyhlásená aj zostava All Stars súťaže: brankár: Peter Diežka, obrancovia: Miroslav Medvecký, Peter Pazúrik, útočníci: Ján Pavčo a Matúš Hutira. Rozhodcovia celkovo udelili 53 kariet, z toho bolo 46 žltých a 7 červených kariet, najslušnejším kolektívom boli Dravci s dvomi 2 žltými kartami a právom vyhrali aj súťaž Fair - play. (jv)

Horný rad zľava: Peter Diežka, Peter Mišaga, Viliam Šutty, Peter Pazúrik, Štefan Palider, Tibor Paňko a Vladimír Žilavý. Dolný rad zľava: Roman Mojš, Tomáš Ferenčík, Jozef Vrabček, Vladimír Mišaga a Jaroslav Vrabček.

Stolný tenis

1. liga muží

V 1. lige mužov naši privítali lídra súťaže Vojčice a prehrali, ale v druhom zápase porazili Vranov a v tabuľke dve kolá pred koncom sú na peknom štvrtom mieste.

SK Tvrdošín - Vojčice 5:9, body: Z. Takáč 2,5; R. Belopotčan 2, J. Buczački 0,5.

SK Tvrdošín - Vranov 9:5, body: Z. Takáč 3,5; R. Belopotčan 3,5; J. Buczački 1,5; J. Teplanský 0,5.

3. liga muží

V tabuľke sú naši na desiatom mieste.

Tvrdošín B - Nižná 7:11, body: J. Teplanský 3, M. Belopotčan 2,5; J. Kuloštiak 1, P. Šimalčík 0,5 - Z. Drbjak 4,5; M. Bednár 3,5; E. Dedinský 2, A. Vidiečan 1.

Tvrdošín B - Medokýš 10:8, body: J. Teplanský 4,5; J. Kuloštiak 2,5; M. Čáni 1,5; V. Fábry 1,5.

7. liga muží

Sihelné - Tvrdošín C 1:17, body: J. Kuloštiak 4,5; M. Kysel' 4,5; M. Kohár 4,5; P. Eckert 3,5.

Naši sú v tabuľke naďalej na prvom mieste a postup do vyššej súťaže im už nemôže uniknúť.

8. liga muží

V ôsmej lige zostávajú do konca súťaže ešte dve kolá a aj tu je naše D družstvo na prvom mieste.

Or. Lesná C - Tvrdošín D 5:13, body: M. Murin 4,5; M. Kohár 3,5; M. Čáni 3,5; V. Fábry 1,5.

Šachisti zakončili svoje súťaže

Šach 3. liga C 1

Dolný Kubín C - Tvrdošín A 4:4, bodovali: M. Španko 1, J. Zavarský 0,5; J. Španko 0,5; P. Chmelár 0,5; F. Comorek 0,5; F. Medvecký 0,5; E. Šiška 0,5.

V konečnej tabuľke naši šachisti skončili na peknom ôsmom mieste a aj v nastávajúcej sezóne budú hrať v 3. lige.

4. liga C 12

SK Tvrdošín B - 9 TJ Lúčky 4:4,

bodovali: P. Chmelár 0,5; F. Medvecký 0,5; Š. Kružliak 0,5; F. Comorek 0,5; J. Buczački 0,5; M. Španko 0,5; J. Broz 0,5; M. Kudlačák 0,5.

KoBo Stankovany - Tvrdošín B 4:4, bodovali: J. Španko 0,5; F. Medvecký 0,5; Š. Kružliak 1, F. Comorek 1, M. Španko 1.

Dva posledné zápasy skončili pre našich šachistov v 4. lige remízami, čo im stačilo na konečné piate miesto v tabuľke.

Šport je veľký fenomén, ktorý zanechá tie najkrajšie spomienky

K významným podujatiam, kde sa stretávajú predstavitelia nášho mesta s podnikateľmi a riaditeľmi organizácií, ktorí tu majú sídlo, kde sa oceňujú najlepší športovci mesta, ale tiež sa vyslovuje uznanie tým, ktorí pomáhajú organizovať športový život v našom meste patrí už tradičná Novoročná čaša, ktorá má už dlhodobo vysokú spoločenskú úroveň.

Na tohoročnej čaši nechýbali hostia, medzi ktorými bol vojt družobnej Gminy Koscielisko Bogdan Pitoň, ako aj poslanec Národnej rady a zmocnenec vlády SR pre šport Dušan Galis. Spoločenský večer strávil v prítomnosti primátora, s ktorým si mali veru čo povedať nielen o vysokej politike či športe, ale vzhľadom na to, že patria k rovnakej generácii, spomínali aj na vzájomné športové súboje zo školských, či mládežníckych rokov.

Pri tejto príležitosti sme poslancovi NR SR Dušanovi Galisovi položili niekoľko otázok.

Pán Galis, všetci vieme, že pochádzate z Dolného Kubína, boli ste výborný futbalista, ako si spomínate na stretnutia so športovcami z Tvrdošína?

„Bolo to množstvo rôznych športových akcií, ktoré sa v tom čase organizovali na základných či stredných školách. Aj keď to vždy boli zápasy či súťaže, v ktorých

každý chcel vyhrať, vždy sme sa rozišli ako kamaráti. V tom čase sme mali v Kubíne určite lepšie podmienky ako u vás v Tvrdošíne, ale do dnes spomínam na vašu malú telocvičňu v škole, kde sme z pol ihriska robili trojskok až do basketbalového koša. Raz vyhral Kubín, inokedy ste boli zasa lepší vy.“

V roku 2006 ste boli s pánom Dušanom Titelom na otvorení nášho ihriska s umelou trávou. Ako s odstupom času hodnotíte podmienky pre šport v Tvrdošíne?

„Keďže v poslednom čase chodím veľmi často na Oravu a všimám si Oravu aj zo športového pohľadu, viacej komplexnejšie sledujem oravskú tlač, ale chodím po Orave tiež s otvorenými očami, môžem zodpovedne porovnať podmienky aj úroveň športového diania na Orave.“

Za mojich mladých čias viem, že ste mali futbalové ihrisko pri Orave, kde keď sa lopta zakopla do rieky, vždy museli priniesť nový futbal. A potom tú malíčku telocvičňu, kde sme síce hrávali basketbal či volejbal, ale nebolo to nič príjemné, ba boli tam často aj úrazy, keď čiaru ihriska robila asi aj stena. No, ale boli také časy. Tiež si pamätám, že Tvrdošín dlhé roky v športe stagnoval, keď dokonca nemal ani len vlastné futbalové ihrisko. Keď som bol pred

tromi rokmi otvárať vaše ihrisko s umelou trávou a videl som ten váš krásny futbalový štadión, dal som pred vašim primátorom klobúk dole, keď v časoch, keď fabriky už nepodporovali šport, zo štátu sa na takéto akcie nedávala podpora, tak som si povedal, že Tvrdošín sa veľmi pochlapil. A keď som sa dozvedel, že vaši starší a mladší žiaci mali v pláne postúpiť do prvej futbalovej ligy medzi také mestá ako je Žilina, Banská Bystrica či Ružomberok, tak som sa hneď hlbšie zaujímal ako to v Tvrdošíne robíte.“

Ako hodnotíte naše podujatie Novoročná čaša - vyhlásenie najlepších športovcov mesta Tvrdošína?

Podujatie sa mi veľmi páčilo a budem ho ešte dlho spomínať s vašim pánom primátorom, s ktorým si často v parlamente tzv. v zákulisí posedíme a rozprávame, či plánujeme ako pomôcť Orave. Musím priznať, sú to časté otázky nielen o našej politike, ale je to o celom Slovensku, kde má pre nás oboch Orava vždy prioritu. Aj dnes som pre vašich športovcov doniesol výstroj pre volejbalistky, ktoré úspešne hrajú druhú ligu a tiež pre vaše vynikajúce florbalistky, ktoré si dobre počínajú v extralige. Tiež sme pomohli, aby uspeli projekty na šport vášho gymnázia, ale aj Základnej školy

Márie Medveckej. Nechcem hovoriť o čiastke, aby vám nejaki neprávnicki nezaviedli, pretože už sa mi to stalo a práve takí boli z vášho mesta, čo bolo pre mňa zároveň veľmi nechutné. Viem,

nielen na zjazdové, ale aj bežecké lyžovanie.

Viem, že situácia sa vo vašom meste za posledné roky veľmi zmenila pre šport k lepšiemu, čo určite musia oceniť vaši občania,

že tu máte dobré základné školy, ktoré majú veľmi dobré podmienky na šport, máte mestskú športovú halu, ale aj umelú ľadovú plochu. Počul som, že máte tenisovú halu s dvomi tenisovými kurtami a tiež som veľa dobrého počul o zimnom stredisku v Oraviciach, kde je niekoľko možností

pretože nepoznám mestá s podobným počtom obyvateľov nielen na Orave, ale ani na Slovensku, kde by mali toľko možností na športovanie, ako ich máte v Tvrdošíne. Preto, vážte si najmä to, že sa vám to podarilo v období, kedy na Slovensku neboli priaznivé podmienky pre šport.“

Ako vidíte perspektívu športu na Orave a v čom má Tvrdošín svoje prednosti?

„O význam športu určite nikto nepochybuje. Šport a najmä aktívny pohyb potrebuje staršia generácia, no šport má nezastupiteľné miesto najmä pri výchove mládeže. Viem, že máte dobré podmienky, máte dobré základné školy, ktoré majú telocvične a herne, ihriská, či krásnu prírodu. Máte šikovné oravské deti na priemyslovke, lesníckom učilišti, či peknom a už na Slovensku známom tvrdošínskom gymnáziu, kde majú nádhernú športovú halu, keď viem, že o niečo menšiu majú tiež na priemyslovke. Občania vášho mesta iste najlepšie vedia, kto má na tom najväčšiu zásluhu, pretože dnes v mnohých mestách majú problém finančne udržať nielen prevádzku takýchto športových zariadení, ale majú veľké problémy udržať aj činnosť športových oddielov. U vás v Tvrdošíne viem, že máte viacero športových klubov, ale aj dostatok telocvikárov či dobrovoľných trénerov, ktorí už vychovali, ale určite ešte vychovávajú, či objavia viacero talentov, ktorým želim veľa športových úspechov nielen pri reprezentácii vášho mesta, ale aj nášho Slovenska.“

Veľa úspechov želim vedeniu vášho mesta a všetko najlepšie celému Tvrdošínu.“ (jh)